

4. OVČÁCI, ČTVERÁCI

/d¹ – a¹/

Živě

Česká

Musical notation for the first part of the song. It consists of two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff has four measures with lyrics: "O - včá - ci, čtve - rá - ci, vy jste na - ši vi - čku i tu čo - čo - vi - čku". The second staff has one measure with lyrics: "vy - pá - sli." Chords D and A7 are indicated above the notes.

2. To je lež jako věž, nebyla to vička,
ani čočovička, byl oves.

5. SKÁKAL PES

/e¹ – h¹/

Vesele

Česká

Musical notation for the first part of the song. It consists of two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff has four measures with lyrics: "Ská - kal pes přes o - ves, přes ze - le - nou lou - ku,". The second staff has four measures with lyrics: "šel za ním my - sli - vec, pé - ro na klo - bou - ku." Chords D, A7, A, and D are indicated above the notes.

2. Pejsku náš, co děláš,
žes tak vesel stále?
„Řek bych vám, nevím sám.“
Hop – a skákal dále.

3. Ten náš pes skákal dnes,
skákal také včera;
bude as skákat zas
zítra do večera.

6. ŠEL TUDY, MĚL DUDY

/d¹ – a¹/

Mírně rychle

Česká

Musical notation for the first part of the song. It consists of two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff has four measures with lyrics: "Šel tu - dy, měl du - dy, a - ni ne - za - pí - skal." The second staff has four measures with lyrics: "Bo - dejž mu ty du - dy ra - rá - šek roz - tří - skal." Chords D, A7, Emi, and D are indicated above the notes.

7. UŽ JE TO UDEĽÁNO

/d¹ – a¹/

Vesele

Česká

Už je to u - dě - lá - no, už je to ho - to - vo:
pár va - jí - ček na ren - dlí - ček, kou - sek má - sla do to - ho.

The musical notation is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written on a five-line staff. The second staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The bass line is written on a five-line staff. Chord symbols (D, A7, D) are placed above the notes. The lyrics are written below the notes.

Na stejný nápěv se zpívá ještě jiná lidová píseň z Čech:

TO JE ZLATÉ POSVÍCENÍ

/d¹ – a¹/

Vesele

Česká

To je zla - té po - sví - ce - ní, to je zla - tá ne - dě - le,
má - me ma - so a zas ma - so, k to - mu kou - sek pe - če - ně.

The musical notation is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written on a five-line staff. The second staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The bass line is written on a five-line staff. Chord symbols (D, A7, D) are placed above the notes. The lyrics are written below the notes.

2. To je zlaté posvícení, to je zlaté pondělí,
máme maso a zas maso, jako včera v neděli.

8. BĚŽÍ LIŠKA K TÁBORU

/d¹ – a¹/

Rázně

Česká

Bě - ží li - ška k Tá - bo - ru, ne - se py - tel zá - zvo - ru.
Běž, za - jí - čku, běž za ní, po - ber jí to ko - ře - ní.

The musical notation is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written on a five-line staff. The second staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The bass line is written on a five-line staff. Chord symbols (D, A7, D) are placed above the notes. The lyrics are written below the notes.

2. Ježek za ní pospíchá, že jí pytel rozpíchá.
Liška se mu schovala, ještě se mu vysmála.

9. PEC NÁM SPADLA

/e¹ – h¹/

Vesele

Česká

Musical notation for the song 'PEC NÁM SPADLA'. It consists of two staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff has four measures with chords D, D, D, and A. The second staff has four measures with chords A⁷, A⁷, A, and D. The lyrics are written below the notes.

Pec nám spa - dla, pec nám spa - dla, kdo - pak nám ji po - sta - ví,
sta - rý pe - cař ne - ní do - ma a mla - dý to ne - u - mí.

2. Zavoláme na dědečka, ten má velké kladivo,
dá do toho čtyři rány a už je to hotovo.

Na stejný nápěv se zpívá ještě jiná lidová píseň z Čech:

HASTRMANE, TATRMANE

Hastrmane, tatrmane,
dej nám kůži na buben,
budeme ti bubnovati,
až polezeš z vody ven.

10. KOVÁŘI, KOVÁŘI

/e¹ – a¹/

Rychleji

Česká

Musical notation for the song 'KOVÁŘI, KOVÁŘI'. It consists of two staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff has four measures with chords D, A, A, and D. The second staff has four measures with chords Hmi/d, Emi, A, and D. The lyrics are written below the notes.

Ko - vá - ři, ko - vá - ři, ko - vej mi šav - lič - ku,
já si s ní po - je - du pro Han - čič - ku.

2. Zadudej, dudáku,
zadudej na cestu,
že já si pojedu
pro nevěstu.
3. Pojedu si pro ni
za ty černé lesy,
zavolej, má milá,
kde jsi, kde jsi.
4. Zaspíval slaviček
v háječku zeleném,
že my, moje milá,
svý nebudem.

11. HOLKA MODROOKÁ

/e¹ – h¹/

Vesele, živě

Česká

Hol - ka mod - ro - o - ká, ne - se - dá - vej u po - to - ka,
 hol - ka mod - ro - o - ká, ne - se - dá - vej tam;
 v po - to - ce je vel - ká vo - da, vez - me - li tě, bu - de ško - da,
 hol - ka mod - ro - o - ká, ne - se - dá - vej tam!

2. Holka modrooká, nesedávej u potoka,
 holka modrooká, nesedávej tam;
 v potoce se voda točí, podemele tvoje oči,
 holka modrooká, nesedávej tam!

12. POD NAŠÍM OKÝNKEM

/fis¹ – h¹/

Mírně rychle

Česká

Pod na - ším o - kýn - kem ro - stou tam tři rů - že,
 pod na - ším o - kýn - kem ro - ste tam štěp.
 Jsou na něm ja - blí - čka, tr - há je An - či - čka,
 jsou do - brá, jsou sla - dká, jsou ja - ko med.

13. NA TÝ LOUCE ZELENÝ

/e¹ – h¹/

Česká

Živě

Musical score for 'Na tý louce zelený' in D major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: 'Na tý louce zelený, pa-sou se tam je-le-ní. Pa-se je tam my-sli-ve-ček v ka-mi-zol-ce ze-le-ný.' Chord symbols are placed above the notes: D, D, A, A7, Emi, A, A, D.

2. Počkej na mě, má milá, zastřelím ti jelena,
aby se ti zalíbila kamizolka zelená.

3. Počkej na mě, mé srdce, zastřelím ti zajíce,
aby se ti zalíbila myslivecká čepice.

14. KDYŽ JSEM JEL DO PRAHY

/d¹ – a¹/

Česká

Mírně

Musical score for 'Když jsem jel do Prahy' in D major, 3/4 time. The score consists of two staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: 'Když jsem jel do Pra-hy pro hrách, pro hrách, u-pad mi po ces-tě va-lach, va-lach.' Chord symbols are placed above the notes: D, A, A7, A7/Emi/, A/Emi/, A7, D.

2. Kdybych mu byl dával oves, oves,
byl by mě do Prahy dovez, dovez.

15. BZUM, BZUM, BZUM

/d¹ - a¹/

Mírně rychle

Německá lidová

Musical score for '15. BZUM, BZUM, BZUM' in G major, 2/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The first staff has notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5 with lyrics 'Bzum, bzum, bzum, úl je vče - lí dům.' The second staff has notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5 with lyrics 'Vče - li - čky jsou v jed - nom ko - le, tan - čí nad lou - kou i po - lem.' The third staff has notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5 with lyrics 'Bzum, bzum, bzum, úl je vče - lí dům.' Chords are indicated above the notes: D, A, D, Emi, A7, D, D, A, D, Emi, A7, D, D, A, D/Hmi/, Emi, A7, D.

2. Bzum, bzum, bzum, úl je včelí dům.

Každá včelka má se k dílu,
aby snesla dosti pylu.

Bzum, bzum, bzum, úl je včelí dům.

3. Bzum, bzum, bzum, úl je včelí dům.

A v tom domku je dost medu
pro babičku i pro dědu.

Bzum, bzum, bzum, úl je včelí dům.

16. KAPY, KAP

/d¹ - a¹/

Lehce

Hudba a slova: R. Hrček

Musical score for '16. KAPY, KAP' in G major, 2/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The first staff has notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5 with lyrics 'Ka - py, ka - py, kap, je tu vel - ký mrak.' The second staff has notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5 with lyrics 'Prv - ní ka - pky do - lů le - tí, ho - nem bě - žte do - mů, dě - ti.' The third staff has notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5 with lyrics 'Ka - py, ka - py, kap, je tu vel - ký mrak.' Chords are indicated above the notes: D, D, A7, D, A, A, D, A, D, H/dis, Emi, A7, D.

2. Klapy, klapy, klap, padly na okap.

Krup je plno jako hrachu
a to všechno z toho mraku.

Klapy, klapy, klap, padly na okap.

3. Bum a bum a bum, až se zatřás dům.

Copak se to přihodilo?
Někde blízko uhodilo.

Bum a bum a bum, až se zatřás dům.

17. VRTÁKA JSEM TANCOVALA

/e¹ - h¹/

Živě

Česká

Musical notation for 'Vrtáka jsem tancovala' in G major, 2/4 time. The melody is on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: Vr - tá - ka jsem tan - co - va - la, vr - tá - ka mi hrej - te, stře - víč - ky jsem roz - tr - ha - la, na ji - ný mi dej - te!

18. TI ZLOSEJNŠTÍ MUZIKATNI

/d¹ - a¹/

Vesele jako polka

Česká

Musical notation for 'Ti zlosejnší muzikanti' in G major, 2/4 time. The melody is on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: Ti zlo - sejn - ší mu - zi - kan - ti ne - sli so - bě ba - su, a - by na ni pěk - ně hrá - li ve - čer u pri - ma - sů.

2. Stála basa u primasa, za kamnama stála, jak primaska zatopila, basa sama hrála.
3. A když někdy na primasa žena hubovala, tahle basa za kamnama sama tancovala.

19. HALÍ, BELÍ

/d¹ - fis¹/

Mírně

Moravská

Musical notation for 'Halí, belí' in G major, 3/4 time. The melody is on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: Ha - lí, be - lí, ko - ně v ze - lí a hří - bá - tka v pe - tr - že - lí.

2. Halí, belí, kočka v zeli a pes v koši, on ji straší.
3. Kočička se polekala, ven okénkem utíkala.
4. Halí, dítě, kolébu tě, až mi usneš, odejdu tě;
5. do zahrádky na karlátky, do doliny na maliny.

20. CIB, CIB, CIBULENKA

/d¹ - a¹/

Allegretto

Česká

Musical score for 'CIB, CIB, CIBULENKA' in G major, 2/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The first staff starts with a D chord. The second and third staves have A7, D, and Emi chords. The lyrics are: Cib, cib, ci - bu - len - ka, mak, mak, ma - ku - len - ka, když jsem by - la ma - lič - ká, cho - va - la mě ma - tič - ka, a ted', když jsem ve - li - ká, mu - sím cho - vat Je - ní - ka.

21. KYTKA MASOŽRAVÁ

/d¹ - a¹/

Hudba: P. Jurkovič

Vesele

Slova: J. Žáček

Musical score for 'KYTKA MASOŽRAVÁ' in G major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. The first staff starts with a D chord. The second and third staves have A, A, A7, and D chords. The fourth staff has D, A, A7, and D chords. The lyrics are: Má - me do - ma mís - to psa kyt - ku ma - so - žra - vou, Sní tři pár - ky ko - bě - du, je to kyt - ka cva - lík, a kdo to - mu ne - vě - ří, ať si vr - tí hla - vou. a že ště - ká ja - ko pes, ří - ká - me jí A - lík. Na pa - lou - ku u - le - sa cvr - ček v dí - ře byd - lí. Na sto - le má ja - bl - ko a v něm tu - cet br - ček, Jak to u něj vy - pa - dá? Má tam sto - lek s žid - lí. když má ží - zeň, pi - je mošt ja - ko kaž - dý cvr - ček. D. C. al Fine

22. PROČ?

/d¹ – a¹/

Lehce, živě

Hudba a slova: Iron J. Urks

Proč ko - při - va pá - lí, proč se le - noch vá - lí,
proč, proč, proč? Pro sle - pi - čí kvoč!

2. Proč jsou v síru díry,
proč maj raci kníry,
proč, proč, proč?
Pro slepičí kvoč!

3. Proč má zebra proužky,
proč má škola zkoušky,
proč, proč, proč?
Pro slepičí kvoč!

23. MALIČKÁ SU

/d¹ – a¹/

Mírně rychle

Moravská

Ma - li - čká su, hu - sy pa - su,
tan - co - va - la bych já, až se tře - su,
tan - co - va - la bych já, až se tře - su.

2. Třeba su já malušenká
[: přece mě má ráda má maměnka. :]

3. Třeba su já jen maličká,
[: tatíčkova su já holubička. :]

24. JEŠTĚ TY KONÍČKY

/d¹ - a¹/

Středně rychle

Jihočeská lidová

Je - ště ty ko - níč - ky do - ma jsou,
kte - ré mě k ma - měn - ce do - ne -, do - ne - sou,
kte - ré mě k ma - měn - ce do - ne - sou.

2. Holoubci bublají, bude den,
zapřáhnem koníčky, poje, pojedem,
zapřáhnem koníčky, pojedem.

3. Zapřáhnem koníčky, hřej tají,
pojedem k maměnce do Pra, do Prahy,
pojedem k maměnce do Prahy.

25. NEPOŘÁDNÝ KRTEK

/d¹ - a¹/

Hudba: J. Krček

Vesele

Slova: J. Havel

By - lo rá - no a byl čtvr - tek, ja - ký krá - sný den,
před cha - lu - pou le - zl kr - tek prá - vě z dí - ry ven.
"Kdo tě pu - stil do za - hra - dy?" zlo - stně jsem se ptal.
Ob - rá - til se ke mně zá - dy a ryl klid - ně dál.
Když jsem se pak vra - cel zpá - tky, kr - tek už byl pryč.
Laj - dák je - den! U hro - má - dky ne - chal le - žet rýč.

1.2 Klavírní improvizace II

26. VLAŠTOVIČKO, LETĚ

/d¹ – a¹/

Hudba: O. Rödl

Slova: J. V. Sládek

Mírně

Vla - što - vi - čko, leť, už je na tě čas,
li - stí žlou - tne, po - le - tu - je, po str - ni - štích ví - tr du - je,
bu - de br - zy mráz.

2. Vlaštovičko, leť na slunečný jih,
[: pavouk babí léto spřádá,
muška též si pospí ráda,
až přiletí sních. :]

3. Až ho napadne kolem našich vrat,
[: i až bude meluzína
kvíletí nám do komína,
budem vzpomínat. :]

27. MÁMINY OČI

/d¹ – h¹/

Hudba: V. Kalabis

Slova: J. V. Svoboda

Mírně

Rá - no vstá - vá ma - min - ka má, slun - ce je - ště spá - vá.
A mě bu - dí dvě slu - ní - čka la - ska - vá a sma - vá.

2. A to září dvě sluníčka
v očích naší mámě.
Celičký den, ať jsem, kde jsem,
všude hledí na mě.

3. Navečer, když slunce zajde,
usne les i kvítí,
ještě nad mou spící hlavou
dvě sluníčka svítí.

28. MAMINCE

/d¹ – h¹/

Volně

Hudba a slova: O. Rödl

Ma - min - ko má, k tvé - mu svát - ku ne - su ma - lou ky - tič - ku,
a - le za - to vel - kou lás - ku mám pro te - be v sr - díč - ku.

Chords: D, A, D, A⁷, A/Emi, Emi/A⁷, A⁷, D

2. Za to, jak se o mne staráš, jsi ve světě nejdražší,
a proto tě, maminko má, mám ze všeho nejradši.

29. RYBIČKA MALIČKÁ

/e¹ – h¹/

Mírně

Moravská

Ry - bi - čka ma - li - čká po Du - na - ji pla - ve,
chy - til ji šo - ha - jek u sa - mé - ho kra - je.

Chords: D, D, D⁷, Emi, A, A⁷, A, D

2. Pust' mě zas, šohajku, do té čisté vody,
jsem ještě malička, dopřej mi svobody.

30. VEVERKY

/d¹ – h¹/

Živě, vesele

Hudba: V. Veselý

Slova: J. Jelínek

Smá - ly se ve - ver - ky na stromečku, že za - jíc se - dá - vá na bo - beč - ku.
Smá - ly se ve - ver - ky na pa - ře - ze, že za - jíc na stromek ne - vy - le - ze.

Chords: D, A⁷, D, D, A⁷, D, D, G, D, G, D, A⁷, D

31. PRŠÍ, PRŠÍ

/d¹ – h¹/

Živě, lehce

Česká

Musical score for 'Prší, prší' in G major, 2/4 time. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: Pr - ší, pr - ší, jen se le - je, kam, ko - ní - čky, po - je - de - me? Po - je - de - me na lu - ka, až ku - ka - čka za - ku - ká.

2. Kukačka už zakukala, má panenka zaplakala.
Kukačko, už nekukej, má panenko, neplakej!

32. POHÁDKA

/d¹ – h¹/

Vesele, živě

Hudba: E. Stašek

Slova: V. Čtvrtek

Musical score for 'Pohádka' in G major, 2/4 time. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The third staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: Ří - kal bu - ben ba - se, že pan kla - ri - net vče - ra při mu - zi - ce, čty - ři no - ty splet, čty - ři no - ty a g fis e splet.

2. Klarinet řek bubnu:
„Ty to nesydeš,
protože jen jednu
notu dovedeš,
protože jen bouchat dovedeš.“
3. „Já se s tebou, bubne,
hádat nebudu,
já si radši s basou
pěkně zahudu,
já si radši s basou zahudu.“

33. ADÁMKU NÁŠ

/d¹ – h¹/

Mírně

Česká

A - dá - mku náš, co - pak dě - láš?
Dě - ti jdou do ško - ly, tys je - ště v po - ste - li,
na nic ne - dbáš, na nic ne - dbáš!

2. Adámek vstal, boty hledal.
Nevěděl kam boty, kabátek, kalhoty
včera si dal, včera si dal.
(Všechno zaspal, všechno zaspal.)

34. OKOLO TŘEBONĚ

/cis¹ – h¹/

Mírně rychle

Česká

O - ko - lo Tře - bo - ně, o - ko - lo
Tře - bo - ně, pa - sou se tam ko - ně, pa - sou se
tam ko - ně. Dej ko - by - lám, to ti po - ví - dám,
dej ko - by - lám ov - sa!

(Při repetici hrajeme melodii v pravé ruce o oktávu výš.)

2. Až se mi napasou, až se mi napasou,
domů mě donesou, domů mě donesou.
[: Dej kobylám, to ti povídám, dej kobylám ovsal :]

35. HEJ, MEDULI!

/d¹ - h¹/

Hudba: E. Stašek

Slova: V. Čtvrtek

Vesele

Musical notation for the song 'Hej, meduli!' in G major, 3/4 time. The melody is written on a single staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. Chords are indicated by letters above the staff: D, A7, A7, D, D, A7, A7, D, D, A7, A7, D.

Po - sla - li čme - lá - ka pro kou - sek me - du,
po - sla - li, če - ka - li ce - li - čkou stře - du.
Hej - dum, me - du - li, dum, hej - dum, me - du - li,
hej - dum, me - du - li, dum, hej - dum, me - du - li.

2. Čekali na něho celičký čvrtek,
čekali, báli se, že s medem utek.
Hejdum, meduli, ...

3. Vrátil se teprve navečer v pátek,
vrátil se, zavolal od samých vrátek.
Hejdum, meduli, ...

4. Poslali čmeláka pro kousek medu
a on jim přinesl za pětník sedum.
Hejdum, meduli, ...

36. MEDVĚDÍ TRÁPENÍ

/d¹ - h¹/

Hudba a slova: D. Kardoš

Středně rychle

Musical notation for the song 'Medvědí trápení' in G major, 2/4 time. The melody is written on a single staff with treble clef and key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. Chords are indicated by letters above the staff: D, D, A, D, A7, D, A, D, A7, D, D/H/, A7/Emi/, /A7/, D /G D/.

Sta - rý med - věd, vzdy - chá, že ho v tla - mě pí - chá,
že ho bo - lí v zu - bu dí - ra, od bo - les - ti už už zmí - rá
a že pro - sí liš - tič - ku, ať mu půj - cí mas - tič - ku.

37. DAREBA

/d¹ - h¹/

Hudba: V. Bláha

Slova: M. Veselý

Polka

Na hous - lič - ky fid - li, fid - li, roz - lá - mal nám ko - cour ži - dli.
Na ba - sič - ku brum,brum,brum, div ne - zbo - řil ce - lý dům.

2. Na trumpetku tradá, tradá,
teď má strach o svoje záda.
Na cimbálek bim, bam, bim,
hned tě, mourku, polapím.

3. Na klarinet titi, riti,
chceš se, šelmo, vyhnout bití?
Na bubínek bum, bum, bum!
Jdi si k ledním medvědům!

38. JÁ JSEM Z KUTNÉ HORY

/d¹ - h¹/

Jako pochod

Česká

Já jsem z Kut - né Ho - ry, z Kut - né Ho - ry kou - del - ní - kův
syn. Já mám v Pra - ze tři do - my, až je kou - pím,
bu - dou mý, já jsem z Kut - né Ho - ry, z Kut - né Ho - ry
kou - del - ní - kův syn.

2. Není řemesníka, řemesníka nad koudelníka.
Má-li dosti koudele, na měkko si ustele.
Není řemesníka, řemesníka nad koudelníka.

39. VRABEC A SÝKORKA

/d¹ – h¹/

Lidová

Vesele

Musical score for 'Vrabec a sýkorka' in D major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. Chords are indicated above the notes: D, D, D, A7, D, D, D, A, D, D, Emi, A, D, D, A7, D.

Vzal vra - be - ček na ta - ne - ček sý - kor - ku,
 mě - li spo - lu jed - nou só - lo na bor - ku.
 Vra - bec sa - mé sko - ky, sý - kor - ka zas kro - ky,
 neš - lo jim to do - hro - ma - dy na bor - ku.

40. MUZIKANT

/cis¹ – h¹/

Hudba: E. Hradecký

Slova: J. Hostáň

Volně

Musical score for 'Muzikant' in C major, 2/4 time. The score consists of two staves of music with lyrics underneath. Chords are indicated above the notes: D, D7, G, D, A, D, A7, D.

Kdy - bych já měl ba - su, žil bych ja - ko král,
 brum, brum, brum, brum, brum, brum, ta - dy, da - dy dá,
 od ča - sné - ho rá - na na ba - su bych hrál:
 co ta ba - sa bru - čí, co si po - ví - dá?

2. Kdybych já měl buben, já bych bubnoval,
 že by na mě každý ve vsi huboval.
 Buma, buma, buma, buma, buma, bum,
 bubeník hrá sobě i všem sousedům.
3. Že já nemám trubku, ani bubínek,
 jenom jsem si utrhl z keře lupínek.
 A když kráčím lesem, nic si nestýskám:
 já si na lupínek taky zapískám.
4. Kdybych já měl housle, jako cikáni,
 celý den bych hrál si v lese na stráni:
 fidli, fidli, fidli, fidli, fidličky,
 co si skřivan zpívá, hrají housličky.
5. Kdybych já měl trubku, tákhle velikou,
 všechny bych vás těšil pěknou muzikou:
 tradá, tradá, tradá, tramta ratatá,
 poskočte si, děti, jako kůzlata.

41. MÁM ŠÁTEČEK, MÁM

/d¹ – h¹/

Mírně, něžně

Česká

Mám šá - te - ček, mám, ko - mu já ho dám?
Žá - dné - mu ji - né - mu, jen své - mu mi - lé - mu,
to - mu já ho dám.

Na stejný nápěv se zpívá ještě jiná lidová píseň z Čech:

SPI, DĚTÁTKO, SPI

1. Spi, děťátko, spi, zavři očka svý,
Pán Bůh bude s tebou spáti,
andělícci kolébati,
spi, děťátko, spi.
2. Spi, Jeníčku, spi, zavři očka svý,
až se vzbudíš za chvíličku,
dá ti mamička kašičku,
spi, Jeníčku, spi.
3. Spi, synáčku, spi, zavři očka svý,
dám ti buben a housličky,
nedám tě za svět celičky,
spi, synáčku, spi.

42. MATIČCE

/d¹ – h¹/

Hudba: F. Chodura

Slova: J. V. Sládek

Volně

Ma - ti - čko má mi - lá, mo - je drahá matka, vy jste ja - ko ho - lub a já ho - lou - bát - ko.

2. Vy jste holub sivý, já holoubek bílý,
kde jsme se v tom světě spolu natrefili.
3. V tom vašem srdéčku tolik lásky bydlí,
schovejte mne k němu pod vašimi křídly.

43. KOČKA LEZE DÍROU

/d¹ – h¹/

Vesele, mírně rychle

Česká

Musical notation for the song 'Kočka leze dírou'. It consists of two staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff contains the first line of lyrics: 'Ko-čka le - ze dí - rou, pes o - knem, pes o - knem, ne - bu - de - li pr - šet,'. The second staff contains the second line: 'ne - zmo - knem, ne - bu - de - li pr - šet, ne - zmo - knem.' Chords are indicated above the notes: D, G, D, G, D, A, D, A7, D, /H/, Emi, A, D, /Hmi/, Emi, A7, D.

2. A když bude pršet,

zmokneme, zmokneme,

[: až zas vyjde slunko, uschneme. :]

3. Kočka vzala deštník,

tralala, tralala,

[: schovali se pod něj oba dva. :]

44. TLUČU, TLUČU MÁK

/d¹ – h¹/

Moderato

Česká

Musical notation for the song 'Tluču, tluču mák'. It consists of five staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The lyrics are: 'Tlu - ču, tlu - ču mák, a - le ne - vím, jak. Po - věz - te mi, pa - ní - má - mo, jak se tlu - če mák. Tak - hle, tak - hle, tak, tak se tlu - če mák. Až ten má - ček do - tlu - če - me, do - ko - la se za - to - čí - me. Tak - hle, tak - hle, tak, tak se tlu - če mák.' Chords are indicated above the notes: D, A7, D, A, D, A7, D, A, D, A7, D, A, D, A7, D, A/H/, /Emi/, D, A7, D, D, A7, D.

45. HOUPY, HOUPY

/d¹ – h¹/

Mírně rychle

Moravská

Musical score for 'Houpy, houpy' in G major, 2/4 time. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a bass clef and the same key signature. The melody is simple and rhythmic. Chords are indicated above the notes: D, A7, D, D, A7, D on the first staff; A7, D, Hmi/H/, Emi, A7, D on the second staff. The lyrics are: Hou - py, hou - py, ko - čka sně - dla krou - py; ko - tát - ka se hně - va - la, že jim ta - ky ne - da - la.

46. KALAMAJKA

/cis¹ – h¹/

Vesele

Česká

Musical score for 'Kalamajka' in G major, 2/4 time. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a bass clef and the same key signature. The melody is simple and rhythmic. Chords are indicated above the notes: D, G, A7, D on the first staff; Hmi, Emi, A7, D on the second staff. The lyrics are: Ka - la - maj - ka, mik, mik, mik, o - že - nil se ko - mi - ník, vzal si že - nu E - li - šku, v ro - ztr - ha - ném ko - ží - šku.

2. Kalamajka, mik, mik, mik,
oženil se kominík,
svatba byla veliká,
tři dny hrála muzika.

3. Kalamajka, pěkná věc,
když je zima, šup na pec,
když je teplo, šup dolů,
kalamajku tancuju.

47. NIC NEDBÁM, JEN KDYŽ MÁM

/cis¹ – h¹/

Mírně, něžně

Česká

Musical score for 'Nic nedbám, jen když mám' in G major, 2/4 time. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a bass clef and the same key signature. The melody is simple and rhythmic. Chords are indicated above the notes: D, A7/Emi, A, D on the first staff; Hmi, Emi, A7, D on the second staff. The lyrics are: Nic ne - dbám, jen když mám, pod o - kny za - hrá - dku, jsou na něm ja - blí - čka, tr - há je An - či - čka, nic ne - dbám, jen když mám, pod o - kny štěp; jsou do - brá, jsou sla - dká, jsou ja - ko med.

48. ŠILI ŠEVCI

/es¹ - b¹/

Česká

Moderato

Es B⁷ Es
 Ši - li, ši - li šev - ci bo - ty sed - lá - ko - vi do ro - bo - ty,
 Es B⁷ Es
 ši - li, ši - li šev - ci bo - ty sed - lá - ko - vi do po - le.
 Es B⁷ B⁷ Es
 šid - lí, šid - lí švec zlá - mal ko - py - to,
 zlá - mal ko - py - tec, od - pust - te mu to.

49. TRAVIČKA ZELENÁ

/es¹ - b¹/

Česká

Vesele

Es B⁷ Es B⁷ Es
 Tra - vi - čka ze - le - ná, to je mo - je po - tě - še - ní,
 Es B⁷ Es /C⁷/ B⁷/Fmi/ B⁷ Es
 tra - vi - čka ze - le - ná, to je mo - je pe - ři - na.
 B⁷ Es B⁷ Es
 Jak jen z ja - ra za - čne pu - čit, ne - chci já se do - ma mu - čit,
 Es B⁷ Es C⁷/e Fmi B⁷ Es
 tra - vi - čka ze - le - ná, to je mo - je pe - ři - na.

2. Travička zelená, to je moje potěšení,
 travička zelená, to je moje peřina;
 když si smyslím, na ni sednu,
 když si smyslím, na ni lehnu.
 Travička zelená, to je moje peřina.

50. ODPOČINEK

/e¹ - gis¹/

Hudba: V. Veselý

Slova: V. Janků

Klidně

Musical score for '50. ODPOČINEK' in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a common time signature. The second staff has a bass clef. The melody is written on the first staff, and the bass line is on the second. Chords are indicated above the notes: E, H7, E, H7, E, H7, E. The lyrics are: Ted' bu - de - me ti - še spát, ha - jí, ha - juš - ky, co - pak se nám bu - de zdát? Ha - jí, há!

1.3 Klavírní improvizace III

51. ZAJÍČEK

/e¹ - a¹/

K. Hába

Rychle, vesele

Musical score for '51. ZAJÍČEK' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff has a bass clef. The melody is written on the first staff, and the bass line is on the second. Chords are indicated above the notes: E, H7, E, E, E, H7, E. The lyrics are: Za - jíč - ku v le - síč - ku, co - pak hle - dáš? Bě - há - vám, ská - ká - vám, tu - hle mne máš!

2. Zajíčku v políčku, copak to jíš?
Travičku, hošíčku, však ty to víš.

52. HŘEJ, SLUNÍČKO

/e¹ - h¹/

Česká

Zvolna

Musical score for '52. HŘEJ, SLUNÍČKO' in G major (one sharp) and 2/4 time. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef and a 2/4 time signature. The second staff has a treble clef. The third staff has a bass clef. The melody is written on the first staff, and the bass line is on the third. Chords are indicated above the notes: E, H7, E, H, E, H7, E, H7, E, H7, E. The lyrics are: Hřej, slu - ní - čko, hřej, ho - ry, do - ly krej. Po - vy - skoč si vý - še, na té na - ší stře - še ko - lo u - dě - lej.

53. LÉTALA SI VLAŠTOVĚNKA

/e¹ – a¹/

Klidně

Moravská

Musical notation for the song 'LÉTALA SI VLAŠTOVĚNKA'. It consists of two staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The melody is simple and folk-like. The lyrics are written below the notes.

Lé - ta - la si vla - što - věn - ka, lé - ta - la,
 až se o - na ne - be, ze - mě tý - ka - la.

2. Přiletěl k ní krahulíček, černý pták:
„Budeš-li se, vlašťověnko, vydávat?“
3. „Já se budu, krahulíčku, vydávat,
až se bude suchý javor zelenat.“
4. Zaletěl hned krahulíček do krámu,
nakoupil tam zeleného hedvábu.
5. Omotal jím suchý javor dokola:
„A teď budeš, vlašťověnko, žena má!“

54. TANCOVALA ŽÍŽALA

/dis¹ – h¹/

Polka

Hudba: V. Bláha

Slova: M. Veselý

Musical notation for the song 'TANCOVALA ŽÍŽALA'. It consists of two staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The melody is more rhythmic and dance-like. The lyrics are written below the notes.

Tan - co - va - la ží - ža - la na za - hrá - dce pol - ku,
 čme - lá - ko - vi, že jí hrál, da - la půl - ku vdol - ku.

2. Pojd'te, pane slimáčku,
taky na taneček!
Čmelák dostal, že jim hrál,
sladký lívaneček.
3. Potom ji vzal do kola
hrobaříček mladý,
čmelák dostal za tanec
kousek čokolády.
4. Tancovala žížala
od večera k ránu,
čmelák dostal k snídani
kousek marcipánu.
5. Při poslední písničce
čmelák točí basou,
radostně se usmívá
nad veselou chasou.
6. Když byl tanec u konce,
zabalil své noty.
Rozešli se v náladě
všichni do roboty.

57. KDYŽ JSEM JÁ SLOUŽIL

/c¹ – b¹/

Vesele, mírně rychle

Česká

1. Když jsem já sloužil to prv - ní lé - to,
2. Když jsem já sloužil to dru - hé lé - to,

vy - slou - žil jsem si ku - řát - ko za to;
vy - slou - žil jsem si ka - chni - čku za to;

1. () 1.-8. a to ku - ře krá - ko - ře,
2. a ta ka - chna ja - ko ma - chna, 9. a to ku - ře krá - ko - ře,

bě - há po dvo - ře, má pa - nen - ka plá - če
bě - há po dvo - ře, má pa - nen - ka ste - le

do - ma v ko - mo - ře.
po - stel v ko - mo - ře.

3. Když jsem já sloužil to třetí léto,
vysloužil jsem si husičku za to;
a ta husa chodí bosa,
a ta kachna jako machna,
a to kuře krákoře, běhá po dvoře,
má panenka pláče doma v komoře.
4. Když jsem já sloužil to čtvrté léto,
vysloužil jsem si vepřika za to;
a ten vepř jako pepř,
a ta husa chodí boša,
a ta kachna jako machna, ...
5. Když jsem já sloužil to páté léto,
vysloužil jsem si telátko za to;
a to tele hubou mele,
a ten vepř jako pepř,
a ta husa chodí bosa, ...
6. Když jsem já sloužil to šesté léto,
vysloužil jsem si kravičku za to;
a ta kráva mléko dává,
a to tele hubou mele,
a ten vepř jako pepř, ...
7. Když jsem já sloužil to sedmé léto,
vysloužil jsem si volečka za to;
a ten vůl jako kůl,
a ta kráva mléko dává,
a to tele hubou mele, ...
8. Když jsem já sloužil to osmé léto,
vysloužil jsem si botičky za to;
a ty boty do roboty,
a ten vůl jako kůl,
a ta kráva mléko dává, ...

9. Když jsem já sloužil poslední léto,
 vysloužil jsem si děvčátko za to;
 to děvčátko jak poupátko,
 a ty boty do roboty,
 a ten vůl jako kůl,
 a ta kráva mléko dává,

a to tele hubou mele,
 a ten vepř jako pepř,
 a ta husa chodí bosa,
 a ta kachna jako machna,
 a to kuře krákoře, běhá po dvoře,
 má panenka stele postel v komoře.

Pozn.

Takty označené Vi – de se v první sloce vynechávají,
 v dalších slokách se opakují podle délky přibývajícíchho textu.

58. STROJVŮDCE

/c¹ – b¹/

Hudba: E. Strašek

Slova: V. Fischer

Rychle, vesele

1. Po svě - tě se pro - há - ní na svém o - ce - lo - věm ko - ni,
 2. Ji - skry vla - jí di - vo - ce ja - ko pe - ři O - hni - vá - ků,
 se - ma - for se u - klá - ní, zvon - ky zá - vor z dál - ky zvo - ní,
 to ti má - vá stroj - vůd - ce, z půl - no - ční - ho ry - chlo - vla - ku.

1. Cink, cink, cink, cink, au - tům na - vzdo - ry,
 cink, cink, cink, cink, po - zor, zá - vo - ry.

2. Hú, hú, hú, hú, hou - ká ma - ši - na,
 hú, hú, hú, hú, kou - ři z ko - mí - na.

59. JÁ JSEM MUZIKANT

/c¹ - c²/

Mírně rychle

Česká

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of five staves of music with lyrics underneath. The first staff has a treble clef and a key signature change from one flat to two flats (B-flat and E-flat). The second staff continues with the same key signature. The third staff has a double bar line and a repeat sign. The fourth staff has a first ending bracket labeled '1. F'. The fifth staff has a second ending bracket labeled '2. F'.

Já jsem mu - zi - kant a při - chá - zím k vám z če - ské ze - mě.
My jsme mu - zi - kan - ti, při - chá - zí - me k vám.
Já u - mím hrá - ti, my u - mí - me ta - ky.
A to na hou - sle. Jak se na ně hra - je?
Fi - dli, fi - dli, sta - ré vi - dli, fi - dli, fi - dli, hou - sli - čky,
hou - sli - čky.

2. ...

A to na basu. Jak se na ni hraje?

Stála basa u primasa, za kamnama stála,
jak primaska zatopila, basa sama hrála.

3. ...

A to na trumpetu. Jak se na ni hraje?

Já rád játra, ty rád játra, on rád játra, trumpeta,
já rád játra, ty rád játra, on rád játra, trumpeta.

4. ...

A to na bubínek. Jak se na něj hraje?

Bumtarata, bumtarata, bumtarata, bubínek,
bumtarata, bumtarata, bumtarata, bubínek.

60. ČERNÉ OČI

/c¹ – c²/

Zvolna

Česká

Musical score for 'Černé oči' in 2/4 time, F major. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat. The second and third staves have a bass clef. Chords are indicated above the notes: F/f, F, C7, F, F, F/D/fis, Gmi, C7, F, F, C7, F.

Čer - né o - či, jdě - te spát. Čer - né o - či,
 jdě - te spát, však mu - sí - te rá - no vstát, však mu - sí - te
 rá - no vstát.

2. [: Ráno, ráno, raničko, :] [: dřív, než vyjde sluníčko. :]
3. [: Sluníčko už vychází, :] [: má milá se prochází. :]
4. [: Prochází se po rynku, :] [: nese smutnou novinku. :]
5. [: Novinečku takovou, :] [: že na vojnu verbujou. :]
6. [: Když verbujou, budou brát, :] [: škoda chlapců nastokrát. :]

61. JÁ MÁM KONĚ

/c¹ – c²/

Vesele, ale ne příliš rychle

Česká

Musical score for 'Já mám koně' in 2/4 time, F major. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat. The second and third staves have a bass clef. Chords are indicated above the notes: F, C7/c, F, C7/c, B/b, C7, F, F, C7, F, C7, F, C7, B, C7, F.

Já mám ko - ně, vra - ný ko - ně, to jsou ko - ně mí.
 Když já jim dám o - vsa, o - ni ská - čou ho - psa.
 Já mám ko - ně, vra - ný ko - ně, to jsou ko - ně mí.

2. Já mám koně, vraný koně,
to jsou koně mí.
Když já jim dám obroku,
oni skáču do skoku.
Já mám koně, vraný koně,
to jsou koně mí. | <ol style="list-style-type: none"> 3. Já mám koně, vraný koně,
to jsou koně mí.
Když já jim dám jetele,
oni skáču vesele.
Já mám koně, vraný koně,
to jsou koně mí. |
|--|--|

62. PLETLA JSEM

/d¹ - a¹/

Tanečně

Česká

Musical notation for 'Pletla jsem' in 3/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: Plet - la jsem, plet - - la jsem, pro - plé - ta - la jsem, čer - ve - ným, ze - le - ným, mod - rým ha - ra - sem.

2. Ještě mi zůstalo klubíčko nití.

Pomoz mi, děvčátko, pomoz mi šítí.

63. CIRKUS RÁMUS

/c¹ - c²/

Pochodem

Hudba: J. Teml

Slova: V. Fischer

Musical notation for 'Cirkus Rámus' in 2/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: Ha - ló, ha - ló, vše - chno sem, při - je - li jsme s cir - ku - sem. U - vi - dí - te před - sta - ve - ní, ja - ké jin - de vi - dět ne - ní. Ha - ló, ha - ló, vše - chno sem, při - je - li jsme s cir - ku - sem. Trá - ty - dy - ty, trá - ty - dy - ty, bum - ta, bum - ta, žuch a žuch a trá - ty - dy - ty, trá - ty - dy - ty, bum - ta, žuch a báb.

2. Haló, haló, všechno k nám pod náš papírový stan,
je tu šašek, kouzelníci, medvěd, lvíce, zápasníci,
slon, opička Pepina, pozor, už se začíná. Trátydyty ...

64. ZAJÍČEK BĚŽÍ PO SILNICI

/c¹ - c²/

Mírně rychle

Česká

Musical score for 'Zajíček běží po silnici' in C major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: 'Za - jí - ček bě - ží po sil - ni - ci, my - sli - vec čí - há za pše - ni - cí. "Poč - kej ty, za - jí - čku, já ti dám rá - nu, až se ti hla - vič - ka po - hne na stra - nu."'

2. „Nebojím se tě, myslivečku,
uteču já ti do háječku.
Tam se ti uschovám, že mě nenajdeš,
vesele vyskočím, až jenom zajdeš.“

65. MYSLIVEČEK SKORO VSTÁVÁ

/d¹ - h¹/

Klidně

Moravská z Valašska

Musical score for 'Mysliveček skoro vstává' in D major, 2/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: 'My - sli - ve - ček sko - ro vstá - vá, na za - jí - čka po - zor dá - vá. My - sli - ve - ček dup, dup, dup, a za - jí - ček cup, cup, cup.'

2. Šel myslivec do hájíčka a trefil tam na zajíčka.
Mysliveček dup, dup, dup, a zajíček cup, cup, cup.

68. ČEREŠNÍČKY

/c¹ – d²/

Vesele, živě

Moravská z Kopanic

Če - re - šni - čky, če - re - šni - čky, če - re - šně,
 vy ste sa ně roz - sy - pa - ly na ce - stě.
 Kdo vás na - jde, ať vás po - sbí - rá,
 já som ma - la vše - ra ve - čer fra - jí - ra.

2. Bol to frajír malovaný jak růža,
 toho bych si vyvolila za muža.

[: Ani bych mu robít nedala,
 jenom jako růžu bych ho chovala. :]

3. Ako růžu, ako růžu červenú,
 já bych bola jeho ženú milenú.

[: Já bych bola jeho lalija
 a on moja růža, růža červená. :]

69. PEKLA VDOLKY

/cis¹ – h¹/

Jako polka

Česká

Pe - kla vdo - lky z bí - lé mou - ky, sy - pa - la je per - ní - kem,
 há - ze - la je Hon - zí - čko - vi o - te - vře - ným o - kýn - kem.

2. Jez, Honzíčku, jsou dobrý,
 jsou perníkem sypaný,
 budou-li ti dobře chutnat,
 jsou tam ještě takový.

3. Hrách a kroupy, to je hloupý,
 to my máme každý den,
 ale vdolky z bílé mouky
 jenom jednou za týden.

66. KDEŠ, HOLUBIČKO, LÍTALA

/f¹ - c²/

Mírně rychle

Moravská

Kdes, ho - lu - bi - čko, lí - ta - la,
 kdes, ho - lu - bi - čko, lí - ta - la,
 žes své pe - ři - čko, má ho - lu - bi - čko,
 zrou - sa - la?

2. Lítala jsem já přes hory,
 lítala jsem já přes hory,
 svému milému, roztomilému, navzdory.

3. Budeš-li ještě lítati,
 budeš-li ještě lítati,
 budu já na tě, má holubičko, líkati.

4. Políknu na tě ječný klas,
 políknu na tě ječný klas,
 dostanu já tě, má holubičko, brzy zas.

5. Políknu na tě do kvítí,
 políknu na tě do kvítí,
 dostanu já tě, má holubičko, do sítí.

6. Políknu na tě na buku,
 políknu na tě na buku,
 dostanu já tě, má holubičko, za ruku.

7. Dostanu já tě za obě,
 dostanu já tě za obě,
 nepustím já tě, má holubičko, až v hrobě.

Pozn. líkat = políčit.

67. ŽEŽULIČKO, KDE JSI BYLA

/d¹ - h¹/

Mírně

Česká

Že - žu - li - čko, kde jsi by - la, žes tak dlou - ho - ne - ku - ka - la:
 ku - ku, ku - ku, ku - ku, ku - ku, ku - ku.

2. Seděla jsem na jedličce, volala jsem na myslivce:
 ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku.

70. NEZACHÁZEJ SLUNCE

/d¹ - c²/

Moderato

Jihočeská

Musical score for '70. NEZACHÁZEJ SLUNCE' in C major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. Chords are indicated above the notes: C, Dmi, G, F, G, C, Ami, C, Dmi, G⁷, C.

Ne - za - chá - zej slu - nce, ne - za - chá - zej je - ště,
 já mám po - tě - še - ní na da - le - kej ce - stě,
 já mám po - tě - še - ní na da - le - kej ce -
 - stě.

2. Já mám potěšení mezi hory doly,
 [: žádnéj neuvěří, co je mezi námi. :]

3. Mezi náma dvouma láska nejstálejší,
 [: a ta musí trvat do smrti nejdelší. :]

4. Trvej láska, trvej, nepřestávej trvat,
 [: až budou skřiváci o půlnoci zpívat. :]

O P O P
 (T X)

71. KDYBY BYLA MORAVA

/c¹ - d²/

Živě

Moravská

Musical score for '71. KDYBY BYLA MORAVA' in C major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. Chords are indicated above the notes: C, G, C, F/f, G/g, C, G, C.

Kdy - by by la Mo - ra - va ja - ko je Ví - deň,
 da - la bych ti hu - bě - nek na ce - lý tý - den,
 a - le že je Mo - ra - va ma - lu - čká,
 o - ši - di - la cé - re - čka sy - ne - čka.
 sy - ne - čka.

2. Kdyby byla Morava jako jsou Čechy,
dala bych ti huběnek na čtyři měchy.
[: Ale že je Morava malučká,
ošidila céřečka synečka. :]

3. Kdyby byla Morava jako je Slezsko,
dala bych ti huběnek, až by to plesklo.
[: Ale že je Morava malučká,
ošidila céřečka synečka. :]

4. Kdyby byla Morava jako jsou Uhry,
dala bych ti huběnek na čtyři truhly.
[: Ale že je Morava malučká,
ošidila céřečka synečka. :]

72. PERPENTYKL

/d¹ – h¹/

Hudba: E. Strašek

Slova: V. Čtvrtek

Mírně

Kou - pil ka - pr ho - di - ny, že ne - by - ly vo - dní,
u - to - pil je v ryb - ní - ce, stá - ly mu den po dni.
Tik, tak, ry - ba, rak, tik, tak, ry - ba, rak,
tik, tak, ry - ba, rak, tik, tak, ry - ba, rak.

2. Vzkázal kapr po sumci své tetičce štice:
„Prodám ti ty hodiny za čtyři bělice.“
[: Tik, tak, ryba, rak, tik, tak, ryba, rak. :]

3. Štika sčítá penízky v tůni u leknínu:
„Nechci ty tvé hodiny ani za šupinu.“
[: Tik, tak, ryba, rak, tik, tak, ryba, rak. :]

4. Perpentykl uplaval, hrají si s ním mníci,
kapr měří hodiny zas jen při měsíci.
[: Tik, tak, ryba, rak, tik, tak, ryba, rak. :]

Pozn. perpentykl = hodinové kyvadlo.

73. TEČE VODA, TEČE

/c¹ – d²/

Mírně rychle

Česká

Te - če vo - da, te - če,
od po - to - ka k ře - ce,
na - mlu - vil si šva - rný hu -
- lán mo - dro - o - ký dě - vče.

2. Ach, mámo, matičko, dejte vy mně rady,
[: naučil se za mnou chodit jeden hulán mladý. :]
3. Ach, dcero, dcero má, zanechej hulána,
[: huláni ti pryč odjedou, ty zůstaneš sama. :]

1.3.1 Koledy

74. PÁSĽI OVCE VALAŠI

/c¹ – c²/

Mírně rychle

Moravská z Valašska

Pá - sli ov - ce Va - la - ši při bet - lém - ské sa - la - ši.
Haj - dom, haj - dom, tyd - li dom, haj - dom, haj - dom, tyd - li dom.

2. Anděl se jim ukázal,
do Betléma jít kázal.
Hajdom, ...
3. Vstaňte hore a chod'te,
Pána Krista najdete.
Hajdom, ...
4. Najdete ho v jesličkách,
ovitého v plenčičkách.
Hajdom, ...

75. JAK JSI KRÁSNÉ, NEVIŇÁTKO

/c¹ - c²/

Mírně

Moravská

Musical notation for the song 'Jak jsi krásné, neviňátko'. It consists of two staves of music in 2/4 time. The first staff is the melody, and the second staff is the bass line. Chords are indicated above the notes: C, G/g, C, C, G⁷/g, C. The lyrics are: 'Jak jsi krásné, neviňátko, v prostřed bídy, nebožátko! Před tebou padáme, dary své skládáme.'

2. Já ti nesu dvě kůžičky,
by zahřály tvé údičky.

Já zas trochu mlíčka,
by kvetla tvá líčka.

3. Já ti nesu veselého
beránka ze stáda svého;
s ním si můžeš hráti,
libě žertovati.

4. A co my ti, nuzní, dáme?
Darovati co nemáme.

My ti zadudáme,
písně zazpíváme.

5. Pastuškové mu dudají,
zvuky dud sa rozléhají;
slavně dudy dují,
všeci prozpěvují.

76. VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

/c¹ - c²/

Vesele

Česká

Musical notation for the song 'Veselé vánoční hody'. It consists of four staves of music in 2/4 time. The first two staves are the melody, and the last two staves are the bass line. Chords are indicated above the notes: C, C, F, C, G, C, C, C, F, C, G, C, C, G, G⁷/Dmi, G⁷. The lyrics are: 'Veselé vánoční hody, zpívej te dítky kole dy, o tom, co se vskutku stalo, že se li dem na ro di lo dě tá tko.'

2. Na tvé betlémské jesličky svítí jen z nebe hvězdičky;

[: všemu tvorstvu oděv dáváš, sám jsi nahý a nic nemáš, děťátko. :]

3. Andělé i pastuškové, zpívají ti chvály nové:

[: Vítej nám, nebeský Králi, tebe jsme si dávno přáli, děťátko. :]

77. ZIMNÍ

/d¹ – a¹/

Mírně

Hudba a slova: M. Škodová

Sně - ží, sně - ží, mráz ko - lem bě - ží.

Zi - ma je ko - čič - ce, hřbet se jí je - ží.

2. Fouká, fouká, bílá je louka.

Zima je pejškovi,
ke kamnům kouká.

3. Sněží, sněží, mráz kolem běží.

Zima je zvířátkům,
v pelíšcích leží.

78. RYCHLE, BRATŘI

/d¹ – g¹/

Živě

Česká

Ry - chle, bra - tři, ry - chle vstá - vej - me,

do Be - tlé - ma ho - nem chvá - tej - me.

Da - ry s se - bou ve - změ - me a Je - žíš - ka po - zdrav - me,

tak - to je - mu zvu - čně za - hraj - me.

2. Rychle, bratři, rychle vstávejme,

do Betléma honem chvátejme.

[: Dudlaj, dudlaj, dudlajdá, :]

takto jemu zvučně zahrajme.

79. MY TŘI KRÁLOVÉ

/c¹ - a¹/

My tři krá-lo- vé jdeme k vám, štěstí, zdraví, vin-šu - jem vám.

2. Štěstí, zdraví, dlouhá léta,
my jsme k vám přišli z daleka.	4. Co ty, černej, stojíš vzadu,
vystrkuješ na nás bradu.
3. Z daleka je cesta naše,
do Betléma mysl naše.	5. A já černej vystupuju
a Nový rok vám vinšuju.
6. A my taky vystupujem
a Nový rok vám vinšujem.	

80. STOJÍ VRBA KOŠATÁ

/d¹ - h¹/

Mírně rychle

Moravská

Sto - jí vr - ba ko - ša - tá, hej, hej, ko - le - da,
na ní ko - za ro - ha - tá, hej, hej, ko - le - da.

2. Přišel za ní kmotr vlk,
hej, hej, koleda,
natahuje na ni krk,
hej, hej, koleda. | 3. Paní kmotra, pojd' dolů,
hej, hej, koleda,
a já dolů nepůjdu,
hej, hej, koleda. | 4. Ty máš velký zubiska,
hej, hej, koleda,
natáh bys mně kůžička,
hej, hej, koleda. |
|---|---|--|

81. KOLEDA

/d¹ - a¹/

Hudba: V. Kalabis

Velmi živě

Slova: V. Čvrtek

Při - šli čty - ři ko - le - dní - ci, hop, hej, ko - le - da,
 zpí - va - li a vy - hrá - va - li, do - hrá - li a pak se pta - li
 co kdo dá? Co dá pan za - jíc?
 Sně - de - ný kra - jíc. Co dá pa - ní srn - ka?
 O - lí - znout z hm - ka. Co dá pan je - ze - vec?
 Je - stli chtě - jí, sta - rou pec. Co dá pa - ní ve - ver - ka?
 Ať prý při - jdou z ú - te - rka. Co dá pan me - dvěď?
 Ať prý při - jdou v de - vět. Při - šli čty - ři ko - le - dní - ci,
 hop, hej, ko - le - da, zpí - va - li a vy - hrá - va - li,
 do - hrá - li a pak se pta - li, co kdo dá.

82. ŠTĚSTÍ, ZDRAVÍ, POKOJ SVATÝ

/d¹ – h¹/

Vesele

Česká

Ště - stí, zdra - ví, po - koj sva - tý vin - šu - je - me vám,
 nej - prv pa - nu hos - po - dá - ři, pak va - šim dít - kám.
 Z da - le - ka se be - re - me, no - vi - nu vám ne - se - me,
 co se sta - lo, při - ho - di - lo v mě - stě Bet - lé - mě.

2. Narodil se tam synáček, posílá mě k vám, 3. Pěkně prosím, odbuďte mě, nemám tu kdy stát,
 byste mu koledy dali, však já mu ji dám. ještě musím do Betléma dítko kolíbat.
 Chlebička nechce bráti, nakrmila ho máti, Dítko je to bohatý, v nebi vám to zaplatí,
 raš tolárek neb dukátek máte poslati. že se budete po smrti s ním radovati.

83. ŠTĚDRÝ VEČER NASTAL

/d¹ – h¹/

Mírně

Česká

Ště - drý ve - čer na - stal, Ště - drý
 ve - čer na - stal, ko - le - du při - chy - stal, ko - le -
 - du při - chy - stal.

2. [: Panímámo, vstaňte, :] 3. [: Panímáma vstala, :]
 [: koledu nám dejte. :] [: koledu nám dala. :]

84. NARODIL SE KRISTUS PÁN

/d¹ – h¹/

Maestoso

Staročeská vánoční z XV. stol.

Musical score for '84. NARODIL SE KRISTUS PÁN'. The score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a common time signature (C). The tempo is marked 'Maestoso'. The lyrics are: Na - ro - dil se Kři - stus Pán, ve - sel - me se, z rů - že kví - tek vy - kvet nám, ra - duj - me se; z ži - vo - ta či - sté - ho, z ro - du krá - lov - ské - ho nám, nám, na - ro - dil se.

Chords indicated above the notes: D, /Hmi/, E, A, D, A, E, /A, Hmi, E7, A/a, D, Emi, A, D, /E/, A, D, /G/, A, A7, D, D, /A, D, G/, A, D, /D7/, G, /G#dim7/, D, /G/, A, A7, D.

2. Jenž prorokován jest, veselme se,
ten na svět poslán jest, radujme se;
z života čistého, ...

3. Člověčenství naše, veselme se,
ráčil vzít na se, radujme se;
z života čistého, ...

4. Goliáš oloupen, veselme se,
člověk jest vykoupen, radujme se;
z života čistého, ...

85. KOLEDA, KOLEDA, ŠTĚPÁNE

/fis¹ – a¹/

Mírně

Česká

Musical score for '85. KOLEDA, KOLEDA, ŠTĚPÁNE'. The score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Mírně'. The lyrics are: Ko - le - da, ko - le - da, Ště - pá - ne, co to ne - seš ve džbá - ně? Ne - su, ne - su ko - le - du, u - pa - dl jsem na le - du. Psi se na mě sběh - li, ko - le - du mi sněd - li.

Chords indicated above the notes: D, A, D, A, D, A, D, A, D, A, D, A, D, A, D.

86. SNĚHULÁK

/d¹ – h¹/

Hudba: V. Kalabis

Slova: V. Čtvrtek

Vesele, jako polka

Musical score for 'Sněhulák' in G major, 2/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: Po - sta - vil jsem sně - hu - lá - ka na strá - ni, a - by hlí - dal kra - jáč mlé - ka k sní - da - ni. Sto - jí tam ja - ko pán a já mu - sím hlí - dat sám, sto - jí tam ja - ko pán a já mu - sím hlí - dat sám.

2. Postavil jsem sněhuláka na ledu,
aby hlídal kousek masa k obědu.

3. Postavil jsem sněhuláka u dveří,
aby hlídal krajíc chleba k večeři.

[: Stojí tam jako pán a já musím hlídat sám. :] [: Stojí tam jako pán a já musím hlídat sám. :]

4. Na jaře ho teplé slunko rozlilo,
škoda proto sněhuláka nebylo.

[: Však jen stál jako pán, radši budu hlídat sám. :]

87. MIK – MIKULÁŠ

/c¹ – a¹/

Vesele

Hudba a slova: Božena Viskupová

Musical score for 'Mik – Mikuláš' in C major, 2/4 time. The score consists of two staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: Mik - Mi- ku, Mik - Mi- ku, Mi - ku - láš při - šel s čer- tem na ko - láč, Mik - Mi- ku, Mik - Mi- ku, Mi - ku - láš při - ne - slí nám zim - ní čas.

88. ČAS RADOSTI, VESELOSTI

/e¹ – d²/

Vesele

Z barokních kancionálů

Čas ra - do - sti, ve - se - lo - sti, svě - tu na - stal ny - ní,
 neb Bůh vě - čný, ne - ko - ne - čný na - ro - dil se z Pan - ny.

V mě - ste - čku Be - tlé - mě, v je - sli - čkách na slá - mě

le - ží ma - lé pa - cho - lá - tko na zi - mě.

(Pravou rukou hrajeme akordy k dané melodii, levou rukou jen základní tóny akordů v basu.)

2. Co jsme všickni lidé hříšní

radostně čekali,
 to anjelé dnes vesele
 nám jsou zvěstovali.

[: A protož plesejme,
 všickni se radujme,
 pacholátku, nemluvnátku zpívejme. :]

3. Spasiteli, kvítku milý,

Pane náš Ježíši,
 z čisté Panny narozený,
 poklade nejdražší.

[: Králi náš, Pane náš,
 skloň se k nám jako Pán,
 dej milosti, své radosti dojit k nám. :]

89. U BETLÉMA DNES MARIA

/cis¹ – d²/

Mírně

Česká

U Be - tlé - ma dnes Ma - ri - a pře - či - stá,
 po - ro - di - la Spa - si - te - le nám, Kri - sta.

Chvá - la na ne - bi Bo - hu, chvá - la na ne - bi Bo - hu,
 po - koj nám na ze - mi.

2. Anděl s oblak pastuškám se zjevuje
a veselou novinu jim zvěstuje.

Ref.: [: Chvála na nebi Bohu, ... :]

3. Přispěchali pastuškové k Betlému,
hráli skočnou děťátkovi malému.

Ref.: [: Chvála na nebi Bohu, ... :]

Na stejný nápěv se zpívá ještě jiná lidová píseň:

1. Vzhůru, vzhůru, pastuškové pospěšte,
všem na zemi novinu tu zvěstujte.

Ref.: [: Dítě se narodilo, dítě se narodilo,
pokoj vám na zemi. :]

2. Přispěchali pastuškové k Betlému,
hráli skočnou děťátkovi malému.

Ref.: [: Dítě se narodilo, dítě se narodilo,
pokoj vám na zemi. :]

90. VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

/e¹ - h¹/

Mírně rychle

Z barokních kancionálů

Ve - se - lé vá - no - ční ho - dy,
zpí - ve - jte, dí - tky, ko - le - dy.
O tom, co se vsku - tku sta - lo, že se li - dem na - ro - di - lo
dě - řá - tko.

(Pravou rukou hrajeme akordy k dané melodii, levou rukou jen základní tóny akordů v basu.)

2. Jehož Panenka počala,
v zimě v chlévě porodila,
položila do jesliček,
obvinula do plenciček, děťátko.

3. Vůl a oslíček tu stáli
a na Pána jsou dýchali,
zahřívali nemluvnátko,
roztomilé pacholátko, děťátko.

4. Potmě ležíš, nemáš svíčky,
na nebi svítí hvězdičky.
Ty, jenž všem oděv dáváš,
sám jsi nahý a nic nemáš, děťátko.

5. Chudí duchem pastuškové
vydali se v chvály nové:
„Vítej k nám, anjelský králi,
tebet' jsme zdávna žádali, děťátko.“

91. ROLNIČKY

/h - cis²/

Mírně

Americká lidová píseň

Slá - va, už je sníh, je - dem na sa - ních,
 Kou - cá na sy - na, u - ši na - pí - ná...

klu - ci kří - čí, zvo - nek zní, je - nom tá - ta ztich.
 Co to sly - ší v ro - lni - čkách?

Na co vzpo - mí - ná? Ref.: Ro - lni - čky, ro - lni - čky,
 kdo - pak vám dal hlas? Ka - špá - rek ma - li - čký

ne - bo dě - da Mráz? Ro - lni - čky, ro - lni - čky,
 co to zvo - ní v nich? Ma - mi - nči - ny pí - sni - čky,

vá - no - ce a sníh.

2. Zvonky dětských let, rozezvoňte svět!
 Těm, co už jsou dospělí, ať je znova pět!
 Zvoňte zlehýnka, stačí chvilinka:
 Vzpomínka jak rolničky v srdci zacinká.

Ref.: Rolničky, rolničky, kdopak vám dal hlas?
 Kašpárek maličký nebo děda Mráz?
 Rolničky, rolničky, co to zvoní v nich?
 Maminčiny písničky, vánoce a sníh.

1.3.2 Písňe z pohádek

Využití filmové písňové tvorby a známých melodií z pohádek je vhodným inspiračním prostředkem pro studenty a učitele. Pohádkové písňe mohou vést k oblibě pěvecké složky, ke zpestření a obohacení hudební výchovy. Je to jedna z možností, jak prostřednictvím pohádek nebo jiného žánru přiblížit dětem hudbu.

92. PLUJ PLANÁ RŮŽE

/cis¹ – h¹/

Z filmu Zlatovláska

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of six staves of music with lyrics underneath. Chord symbols are placed above the notes. The lyrics are: "Pluj pla - ná rů - že dál a dál, z o - čí se ztrá - cej nám, tak, jak da - le - ko do - plu - ješ, tak da - le - ko já se vdám, tak, jak da - le - ko do - plu - ješ, tak da - le - ko já se vdám."

D G D
Pluj pla - ná rů - že dál a dál,

Hmi Emi A
z o - čí se ztrá - cej nám,

A D Hmi
tak, jak da - le - ko do - plu - ješ, tak

Emi A⁷ D D⁷
da - le - ko já se vdám,

G D Hmi
tak, jak da - le - ko do - plu - ješ, tak

Emi A⁷ D
da - le - ko já se vdám.

2. Když budeš dál než bárky plout
jezerem stříbrným,
[: bude hoch ze země vzdálené
mužem a pánem mým. :]

93. VEZ MĚ LOŽKO

/c¹ - a¹/

Z filmu Zlatovláska

Dmi C Dmi /B/ C F/f
 Vez mě lo - d'ko ke bře - hu,
 je - du, je - du pro krá - su,
 Dmi C B/Dmi/ Ami 1.Dmi
 je - du, je - du pro ně - hu,
 pro dí - vku s vla - sy do pa - su.
 2.Dmi F/f C/c F C Dmi
 Zla - to - vlá - sko, krá - sko, kdo ví, co bu - de
 F Dmi F C F C B/Dmi/ Ami /C/
 dál. Zla - to - vlá - sko, krá - sko, chce tě bo - ha - tý
 Dmi
 král.

2. Jedu, jedu pro pannu,
 jakpak se k ní dostanu,
 když ji najdu, vyhrají,
 náš pan král pak získá ji.

Ref.: Zlatovlásko, krásko,
 kdo ví, co bude dál.
 Zlatovlásko, krásko,
 chce tě bohatý král.

3. Jiříku, co v očích máš,
 že se tak smutně usmíváš,
 já s Tebou tak šťastná jsem,
 už se těším na tvou zem.

Ref.: Zlatovlásko...

94. JÁ TI PRSTÝNEK DÁM

/d¹ – h¹/

Z filmu Zlatovláska

Musical score for 'Já ti prstýnek dám' in D major, 4/4 time. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. Chords are indicated above the notes.

Staff 1: D A D
 Já ti pr - stý - nek dám, (na na - na - na - na,)

Staff 2: G A D
 já ti dám za něj svůj, (na na - na - na - na,)

Staff 3: G D Hmi
 lá - sku vě - rně mi při - sa - hej,

Staff 4: Emi A⁷ D /D⁷/
 ce - lý ži - vot při mně stůj.

95. PETŘE, PETŘÍČKU

/c¹ – d²/

Z filmu S čerty nejsou žerty

Musical score for 'Petře, Petříčku' in C major, 4/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. Chords are indicated above the notes. A first ending bracket is shown above the second staff, and a second ending bracket is shown below the third staff.

Staff 1: C G Ami F C G
 Pe-tře, Pe-tří - čku, chlapče ro - zmi - lý,

Staff 2: C C⁷ F/f D/fis C/g G |¹.C
 my bychom se k sobě tolik, my bychom se k sobě tolik ho - di - li.

Staff 3: |².C
 ii.

2. Větre, větríčku, vaneš po poli,
 [: pofoukej mi mou hlavičku,
 pofoukej mi mou hlavičku, ať nebolí. :]
3. Voda, voděnka, mezi oblázky,
 [: takové je pohlazení,
 takové je pohlazení od lásky. :]

96. ROZVÍJEJ SE POUPÁTKO

/d¹ - c²/

Z filmu Pyšná princezna

Musical score for 'Rozvíjej se poupátko' in 3/4 time, key of D major. The score consists of two staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics are written below the notes.

G Ami
Ro - zví - jej se pou - pá - tko nej - krá - sněj - ší z kvě - tů,
Ami C D G Ami D G
od rá - na až do no - ci bu - deš vo - nět svě - tu.

2. Láska jako květina žene do poupěte

[: a kdo lidi miluje, tomu nejvíc kvete. :]

97. JEDNO ZRNKO POPELA

/d¹ - d²/

Z filmu Popelka

Musical score for 'Jedno zrnko popela' in 4/4 time, key of C major. The score consists of seven staves. The first six staves have a treble clef and a key signature of no sharps or flats. The seventh staff has a bass clef and a key signature of no sharps or flats. The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics are written below the notes.

C Dmi G C
Je - dno zr - nko po - pe - la, je - dno zr - nko hrá - šku,
C Dmi G C
a - bys ta - ky vě - dě - la, že máš he - jno brá - šků.
C Dmi G C
Je - dno zr - nko po - pe - la, je - dno sté - blo slá - my,
C Dmi D G/g
tak buď ho - dně ve - se - lá a zpí - vej si s ná - mi.
F/f C 1.G/g C
La - la - la - la la - la - la la - la - la - la - la - la la - la
2.C G C
la - la - la - la - la - la la.

98. STATISTIKA

/h - h^l/

Z filmu Princové jsou na draka

E Cismi E Cismi
 Je
 sta - tis - ti - cky do - ká - zá - no, že slu - nce vy - jde ka - ždé rá - no, a
 i když je tma ja - ko v ra - nci, noc ne - má celkem žá - dnou ša - nci. Sta - ti -
 - sti - ka nu - da je, má však cen - né ú - da - je, ne - kle -
 - se - jte na my - sli, o - na nám to vy - čí - slí, sta - ti -
 - sti - ka nu - da je, má však cen - né ú - da - je, ne - kle -
 - se - jte na my - sli, o - na nám to vy - čí - lí.

2. Když drak si z nosu síru pouští a Honza na něj číhá v houští.
 Pak statistika předpovídá, že nestvůra už neposnídá.

Ref.: Statistika nuda je, má však cenné údaje,
 neklesejte na mysli, ona vám to vyčíslí.

3. Tak vyřídíte to ctěné sani, že záleží to čistě na ní.
 Když nepustí ji choutky dračí, tak bude o hlavičku kratší.

Ref.: Statistika nuda je, má však cenné údaje,
 neklesejte na mysli, ona vám to vyčíslí.

99. MY JSME ŽÁCI 3. B

/d¹ - h¹/

Z pohádky Mach a Šebestová

My jsme žá - ci tře - tí bé, be - re - me však na se - be
po - do - bu za - jí - ce, ži - ra - fy či kra - bi - ce,
to je pě - kná smě - si - ce.

2. Můžem bejt i rohože, a to všechno, protože
vlastníme nakrátko utržené sluchátko, taky jedno zvířátko.

100. PRINCEZNA ZE MLEJNA

/h - d²/

Vím je-dno ná - vr - ší, zá - mek ná - dhe - rnej, z nejhe-zčích po-há-dek ho
znám, stavě - nej z křišťálu sa - há k nebi pomá-lu, po-vě - tří přijde k duhu prince -
znám, sta - vě - znám.

2. Bílý je lilium, bílej krásnej sen,
bílý je pravý hedvábí.
[: Jdu cestou necestou za mou bílou nevěstou,
jiná mě na tom světě nevábí. :]
3. Vím jedno oudolí, vím já pěknej mlejn,
dobře to v tomhle mlejně znám,
[: bydlí tam panenka, voči má jak pomněnka,
jinou už na tom světě nehledám. :]
4. Vím jedno oudolí, vím já pěknej mlejn,
míří sem cesta s přívozem,
[: jde cesta necesta, tady je má nevěsta,
nerovná se jí žádná z princezen. :]
5. Vím jedno oudolí, vím já pěknej mlejn,
vedle něj rybník s rákosím,
[: ta dívčí, co ji znám, je má bílá princezna,
tu si já vod pantáty vyprosím. :]

1.3.3 Písňe k hudebně pohybovým činnostem

Některé písňe je možné využít k hudebním nebo pohybovým hrám. Pohybové ztvárnění písňi dává dětem možnost k seberealizaci a k vyjádření hudby pohybem. Písňe umožňují aktivní zapojení dětí a vedou hravou formou k rozvoji hudebnosti.

101. PAM, PAM, PAMPELIŠKY

/d¹ - h¹/

Pam, pam, pam - pe - li - šky v žlu - tém klo - bou - ku,
 prý si po - se - da - ly rá - no na lou - ku.
 Na - klá - ně - ly k so - bě zla - té hla - vi - nky,
 jsou to ma - lé dě - ti ve - lké ma - mi - nky.

2. Cink, cink, cinkilinky, modré zvonky zas

k písni konvalinky přidaly svůj hlas.

Chceme s nimi zpívat v jítu zářivém:

Pán Bůh stvořil lidi, nebesa i zem.

3. = 1.

Pohybová hra:

„v žlutém klobouku“

- rukou kreslíme na hlavě klobouk,

„prý si posedaly“

- dřepneme,

„nakláněly k sobě“

- nakláníme hlavu do stran,

„jsou to malé děti“

- stoupneme a rukou spuštěnou dolů podél těla naznačíme výšku malého dítěte,

„velké maminky“

- vzpažíme a stoupneme na špičky,

„cink, cink, ...“

- zvoníme, jako bychom měli v ruce zvoneček,

„chceme s nimi zpívat“

- upažíme,

„stvořil lidi“

- ukážeme na sebe,

„nebesa“

- vzpažíme,

„i zem“

- dřepneme.

102. KDYŽ MÁŠ RADOST

/c¹ - b¹/

Když máš ra-dost a víš o tom, za - tle - skej, když máš ra-dost a víš o tom, za - tle -
 - skej, když máš ra - dost a víš o tom, ře - kni nám to aspoň po - tom, když máš
 ra-dost a víš o tom, za - tle - skej.

(x - 3x tleskneme)

2. ... zadupej.	- zadupeme
3. ... zamrkej.	- zamrkáme
4. ... poskoč si.	- poskočíme na místě
5. ... zatoč se.	- zatočíme se dokola
6. ... křič „ahoj“.	- křičíme ahoj

103. SLUNÍČKO LEHTÁ

/d¹ - h¹/

Slu - ní - čko le - chtá ža - bky v ka - lu - žích,
 vra - bec, ten pro - mo - kl až na ků - ži,
 ží - ža - la zí - va - la,
 prý ten déšť za - spa - la.

2. Díky, ó, Pane Bože, šťasten jsem,
 díky za život, nebe, krásnou zem,
 nechci se kabonit, vím, že je krásné žít.

104. MYŠKA, MYŠKA

/d¹ - a¹/

Česká

My - ška, my - ška, chy - ti - la ji li - šti - čka,
my - ška, my - ška, chy - ti - la ji li - ška.

Pohybová hra:

Děti utvoří kruh, drží se za ruce a zpívají. Uprostřed kruhu je „myška“, venku je „liška“, která se snaží proniknout do kruhu a chytit myšku. Když se dostane do kruhu, myška uteče ven a liška běží stále za ní. Jakmile myšku chytí, vystřídají je jiné dvě děti. Píseň se stále opakuje.

105. ZA PÁR DNÍ

/d¹ - h¹/

Za pár dní už v Be - tlé - mě se Je - žíš na - ro - dí,
Ve - se - le mu za - zpí - vá - me, tra - la - la - la - lá,
tě - ší - me se, tě - ší - me se, vzdá - vá - me mu dík.
za - tle - ská - me, za - du - pá - me, tra - la - la - la - lá.

2. Za pár dní se v našem srdci Ježíš narodí,
těšíme se, těšíme se, vzdáváme mu dík.
Vesele mu zazpíváme, tralalalalá,
zatleskáme, zadupáme, tralalalalá.

Pohybová hra:

- „už v Betlémě se“ - z rukou uděláme před sebou stříšku,
„Ježíš narodí“ - kolébáme v loktech dítě,
„těšíme se...“ - rukama máváme nad hlavou,
„vzdáváme mu dík“ - ruce pozvedáme dlaněmi vzhůru,
„zazpíváme“ - ruce u úst,
„tralalalalá“ - ruce dáváme od úst pomalu před sebe a znázorňujeme, že zpěv se šíří,
„zatleskáme, zadupáme“ - tleskáme, dupeme.

1.3.4 Písně v mollových tóninách

Mollových písní s vhodnou tematikou pro děti a odpovídajícím tónovým rozsahem je velmi málo. Většinou jsou po obsahové stránce i rozsahem vhodnější pro vyšší stupeň škol. Jejich zařazením však studenti získají schopnost mollové písně správně harmonizovat a utvářet doprovod podle jejich charakteru. Jsou nutným doplněním převládajících písní v durových tóninách.

106. KOULELO SE, KOULELO

/h – h¹/

Mírně

Česká

Emi Ami H Emi F# H7
Kou - le - lo se, kou - le - lo če - rve - né ja - blí - čko,
Emi C D7 G/g Emi H7/h Emi
ko - mu ty se do - sta - neš, má zla - tá ho - lči - čko?

2. Koulely se, koulely dvě naproti sobě,
komu bych se dostala, než, Jeničku, tobě?

107. LESTI ŤA, SYNEČKU

/e¹ – h¹/

Mírně, klidně

Moravská

Emi H
Le - sti ťa, sy - ne - čku, hla - va bo - lí,
Emi H7
u - važ si lí - ste - ček ja - bo - ro - vý;
Emi Ami H C
bu - de - li ti na - plat, u - važ si ho dva - krát,
Emi Ami H7 Emi
ten lí - ste - ček ja - bo - ro - vý.

108. MUZIKANTI, CO DĚLÁTE

/h - h¹/

Vzrušeně, rytmicky výrazně

Moravská

Musical score for '108. MUZIKANTI, CO DĚLÁTE' in G major, 2/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: Mu - zi - kan - ti, co dě - lá - te, mu - zi - kan - ti, co dě - lá - te, aj, má - te hus - le, a ne - hrá - te, aj, má - te hus - le, a ne - hrá - te.

2. [: Zahréte mně na husličky :]
[: a rozveselte ty dróžičky. :]

4. [: Zahréte mně na tó basu :]
[: a rozveselte všecku chasu. :]

3. [: Zahréte mně na cimbále, :]
[: ať moja milá veselá je. :]

5. [: Zahréte mně všeci spolu :]
[: a vyprovod'te mě až domu. :]

109. LIMBORA, LIMBORA

/d¹ - d²/

Zvolna

Slovenská

Musical score for '109. LIMBORA, LIMBORA' in G major, 2/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: Li - mbo - ra, li - mbo - ra, ze - le - ná li - mbo - ra, pa - da - jú o - rie - šky, pa - da - jú o - rie - šky do na - še - ho dvo - ra.

2. [: Padajú oriešky, drobné oriešťaťatá, :]
ktože vás poberie, ktože vás poberie,
chudobné dievčatá.

110. DOBRÚ NOC

/d¹ - c²/

Zvolna, zpěvně

Slovenská

Dmi Gmi Dmi A⁷ Dmi F/B/ C F/f C F A⁷

Do - brú noc, má mi - lá, do - brú noc. Do - brú noc, do - bre spi,
 Nech ti je sám Pán Boh na po - moc.

Dmi Gmi G^{#dim} A⁷ Dmi

nech sa ti sní - va - jú 1. sla - dké sny.
 2. o mné sny.

111. A TY RÉHRADICE

/c¹ - d²/

Moderato

Moravská z Rajhradu

Dmi G F/A

A ty Ré - hra - di - ce na pě - kné ro - vi - ně,
 te - če tam vo - dě - nka do - lú po dě - di - ně,
 je pě - kná, je či - stá.

G/d Ami Dmi G/d C

Gmi/Dmi Ami Dmi

2. A po té voděnce drobný rebe skáčó;
 pověz mně, má milá, proč tvý oči plačó
 tak smutně, žalostně?

3. Plačó vone, plačó, šohajo, vo tebe,
 že sme sa dostali daleko vod sebe,
 daleko vod sebe.

4. Co by neplakaly, dyž hlavěnka bolí,
 musijó zaplakat kvůli šohajovi,
 kvůli šohajovi.

112. COŽ SE MNĚ, MÁ MILÁ

/h - c²/

Klidně

Česká

Musical score for 'Což se mně, má milá' in 3/4 time, key of G major. The score consists of four staves with lyrics and guitar chords. The lyrics are: 'Což se mně, má mi - lá, he - zká zdáš! Bu - deš - li tak he - zká, až se vdáš? Je - ště hez - čej - ší, můj nej - mi - lej - ší, vem si mě, vem si mě, u - hlí - dáš!'.

2. Což se mně, má milá, hezká zdáš!
Copak ti máti dá, až se vdáš?
Krávu s telátkem, ovci s jehňátkem,
strakatou slepičku s kuřátkem.

3. Vem si mě, můj milej, vem, vem, vem!
Dobrá hospodyňka jsem, jsem, jsem;
já ráno vstávám, kravičkám dávám,
kuželíček každéj den vyprávám.

113. EJ, LÁSKO, LÁSKO

/h - h¹/

Mírně, zpěvně

Moravská

Musical score for 'Ej, lásko, lásko' in 3/4 time, key of G major. The score consists of two staves with lyrics and guitar chords. The lyrics are: 'Ej, lá - sko, lá - sko, ty ne - jsi stá - lá, ja - ko vo - dě - nka me - zi bře - ha - ma.'.

2. [: Voda uplyne, láska pomine, :]
[: jako lísteček na rozmarýně. :]

Mollová kadence

V mollové kadenci je tónika a subdominanta mollová, *dominanta* je durová. Prstoklad zůstává stejný jako v durové kadenci. V jednotlivých tóninách jmenujeme názvy akordů. Velké písmeno znamená durový akord, malé písmeno mollový. Sled harmonických funkcí je zachován. Levou rukou hrajeme o oktávu níž (v malé oktávě).

The image displays seven rows of musical notation for Mollová kadence in different keys. Each row consists of a treble clef staff with a key signature and a sequence of chords. Above the staff, functional labels (T, S, D, D7) are placed above the notes. Below the staff, the chord names are written in lowercase for minor chords and uppercase for major chords. The keys and their corresponding chord sequences are:

- c moll:** T (c), S (f), T (c), D (G), D7 (G7), T (c), D7 (A7), T (d)
- d moll:** d, g, d, A, A7, d, H7, e
- e moll:** e, a, e, H, H7, e, C7, f
- f moll:** f, b, f, C, C7, f, D7, g
- g moll:** g, c, g, D, D7, g, E7, a
- a moll:** a, d, a, E, E7, a, Fis7, h
- h moll:** h, e, h, Fis, Fis7, h, G7, c

2.2 Transpozice písní, modulace

Transpozice – přenesení písně (melodie) z jedné tóniny do druhé.

Modulace – přesvědčivý a pozvolný přechod z tóniny výchozí do tóniny cílové.

Chceme-li transponovat píseň (hlasové cvičení) do jiné tóniny plynule pomocí modulace přes D^7 , spojíme T^5 výchozí tóniny s D^7 tóniny cílové. Je-li D^7 ve tříhlasé úpravě, vynecháme kvintu septakordu.

3) Durový kvintakord na VI. stupni – *mimotonální dominanta (D)* k II. stupni. Může vhodně zpestřit výraz písně. Pro rozlišení od akordů tonálních dáváme funkční značky do závorky (D), (D⁷). Levou rukou hrajeme o oktávu níž.

T (D) II D⁷ T D⁷ T (D) II D⁷ T D⁷

C A d G⁷ C As⁷ Des B es As⁷ Des A⁷

4) Mimotonální dominanta (D⁷) k II. stupni. Hrajeme podobně jako u příkladu 3.

T (D⁷) II D⁷ T D⁷

C A⁷ d G⁷ C As⁷

3 Stylizace klavírního doprovodu

3.1 Základní stylizace doprovodu

Stylizace písní – ztvárnění akordů podle charakteru písně.

Nejprve procvičujeme jednoduché stylizace v *úzké harmonii* v durové kadenci, v mollové kadenci a durové s vedlejšími akordy. Začneme tóninami, které budeme nejčastěji používat v písních – C dur, D dur, E dur, F dur a Es dur. U stylizací v široké a smíšené harmonii se předpokládá vyšší technická úroveň studentů.

Základní druhy stylizace doprovodu:

- 1) akordický doprovod,
- 2) dudácká kvinta,
- 3) figurace rozloženého akordu,
- 4) příznávkový doprovod.

1) **Akordický doprovod** je vhodný k pochodovým písním nebo k písním s vojenskou tematikou. Jednohlasou melodií doprovázíme akordy levé ruky v úzké harmonii v *malé oktávě*. Akordy hrajeme ostře rytmicky na každou dobu ve staccatu. (Beskyde, Beskyde; Já husárek malý; Ten chlumecký zámek, př. a). U pomalých, táhlých písní s melodií v kratších hodnotách použijeme doprovod s drženými akordy (Lůčka zelená; Vyskočilo slniečko, př. b). Vhodná je vícehlasá úprava akordů v široké harmonii s arpeggiem.

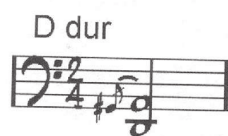
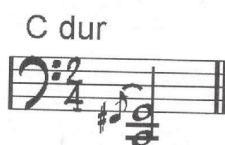
a)

b)

2) **Dudácká kvinta (prodleva)** je nejjednodušším způsobem doprovodu. Její použití je méně časté, jen u písní s dudáckou tematikou nebo dudáckým charakterem melodie. Je napodobením hry na dudy. Po celou píseň *zůstává stále tónika s vynechanou tercií a s přírazem u kvinty bez zřetele na harmonizaci písně*. Levá ruka hraje ve *velké oktávě* (Šel tudy; Dú, Valaši, dú; Půjdem spolu do Betléma; Pásli ovce Valaši).

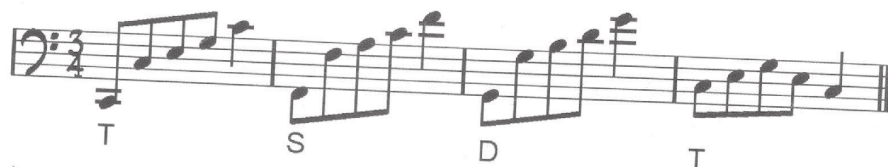

3) **Figurace rozloženého akordu** (pomocí *malého nebo velkého rozkladu*) se využívá u pomalých a lyrických písní ve dvou a třídobém metru. Dbáme na to, aby se pokud možno tóny melodie nezdvjojovaly s doprovodnými tóny. Případné zdvojení tónů nevádí tolik v oktávě či kvintě, zvukově vadí u tercií. Nepodkládáme každý tón melodie, pouze ty, které tvoří harmonický základ. Ostatní tóny jsou tzv. průchodné a střídavé. *Tvoří-li melodii převážně delší hodnoty*, volíme *doprovod v kratších hodnotách*. Je důležité, aby doprovodná složka neustrnula na šabloně, nýbrž aby se měnila. Využíváme *různé varianty rozložených akordů*. Záleží na technické vyspělosti a improvizčních schopnostech hráče. (Adámku náš; Kdes, holubičko, litala; Čtyři koně jdou – menuet, př. a).

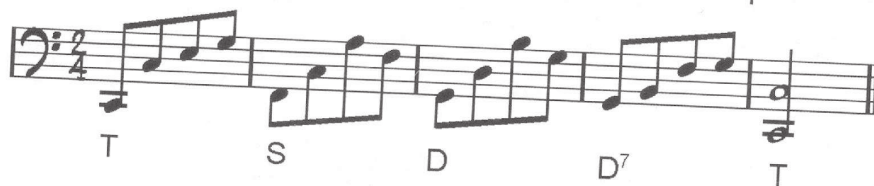
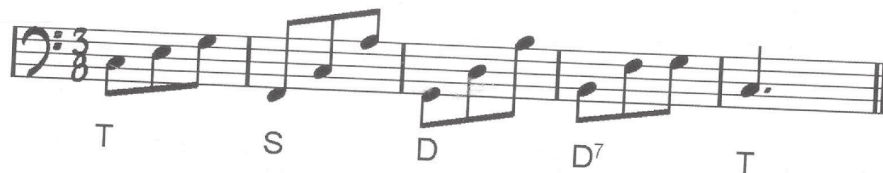
Úzká harmonie

a)

g)

4) **Příznávkový doprovod** vznikne rozložením akordu na dvě části: *na basový tón a příznávkou* v různých obměnách v sudém i lichém metru. Příznávky jsou hrány slaběji než basové tóny. Využívá se převážně u písní tanečního charakteru.

Polka – osminové noty hrajeme ve staccatu (Tancovala žížala; př. b, c). Při opakované harmonické funkci obměňujeme basový tón tóniky a dominanty se spodním pátým stupněm, u subdominanty se základním tónem akordu – *střídavý bas* (Ti zlosejnší muzikanti; př. c). *Valčík* – basový tón hrajeme dlouze s přízvukem, příznávky lehce ve staccatu (Okolo Třeboně; př. f, g). *Furiant* – pro tanec ve tříčtvrtovém taktu je příznačné střídání tří dvoudobých a dvou třídobých taktů (Sedlák, sedlák; př. a, f). *Mateník* – příbuzný tanec s furiantem, ve kterém se střídá dvoučtvrtový takt s tříčtvrtovým (Kucmoch; př. a, f). *Mazurka* (Jo ti povídám; př. f). *Sousedská* (A hdepa ste šický; př. f). *Pochod* (Sedemdesiat sukien mala; př. a).

a)

b) Hrajeme ve staccatu.

c) Hrajeme ve staccatu.

d) Synkopický doprovod – přízvuk na lehké době.

Basový tón
můžeme držet
na dvě doby.

e) Základní tóny akordů v basu.

Stylizaci hrajeme
s pedálem.

f)

g) Zdvojené základní tóny akordů v basu.

Stylizaci
hrajeme
s pedálem.

3.2 Předehra, mezihra, dohra

Předehra udává: tóninu a tón, tempo, metrum a charakter písně.

Harmonicky končí předehra nejčastěji na T – tónickým kvintakordem nebo základním tónem tóniky, případně na D – dominantním septakordem. Má mít charakter zvolené písně. Melodicky je pro děti snazší, končí-li předehra tónem, od kterého mají začít zpívat, nebo když je zvolený motiv předehry stejný jako začátek písně. Rozsah předehry by měl odpovídat členění písně – frázování (dva až čtyři takty).

Jednoduchou předehru můžeme vytvořit:

- citací prvních a posledních dvou na sebe navazujících taktů nebo závěrečné fráze,
- rytmickou nebo melodickou změnou motivu v první nebo závěrečné frázi písně,
- z harmonického hlediska spojením alespoň dvou hlavních funkcí:

- D⁷ – T,
- T – D⁷,
- T – D⁷ – T – T,
- T – S – D⁷ – T.

Pro vytvoření mezihry a dohry využijeme závěrečné fráze písně, kterou zopakujeme o oktávu výš. Zakončení je obdobné jako u předehty. Po závěrečném akordu přidáme u dohry v levé ruce základní tón tóniky o oktávu níž.

c) Příklady předehter:

1)

T D⁷ T

Třítaktová předehtera – u písní s frázováním po třech taktech.

Levá ruka končí *akordem na tónice*.

2)

T D⁷ T

Čtyřtaktová předehtera – u písní s frázováním po čtyřech taktech.

Levá ruka končí *základním tónem tóniky* na první dobu.

3)

T T D⁷ T

Základní tón tóniky je na poslední dobu.

4)

D⁷ T

Zakončení na *tónice*.

5)

T D⁷

Zakončení na *dominantě D⁷* – plynulý přechod k písni.

6)

T D T D⁷

no - no - no - no - no

C G C A⁷

4 Poslechové skladby

Snadné instruktivně přednesové skladby jsou zaměřené k poslechovým a hudebně pohybovým činnostem v hudebně výchovném procesu. Vybrané ukázky mají vést k pochopení obsahové a formální stránky díla, k poznávání vyjadřovacích prostředků skladatele a hudebně výrazových prostředků. Technicky nenáročné skladbičky by měli studenti umět sami předvést. Poslech skladeb a jejich interpretace má vést k rozvoji hudebnosti.

Vybrané ukázky:

- J. Hlucháň: Hrály dudy
- J. L. Dusík: Menuet
- J. S. Bach: Dudácká
- J. Blatný: Pochod
- L. van Beethoven: Romance
- J. Páleníček: Veliká řepa
- J. Páleníček: Taneček Popelky
- J. Haydn: Tanec
- E. Suchoň: Zahrajte mi, muzikanti (pochod)

HRÁLY DUDY

J. Hlucháň

Giacoso

mf

MENUET

J. L. Dusík

Moderato

Veselý listonoš

Allegro

Ilja Hurník

First system of musical notation for 'Veselý listonoš'. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 2/4 time signature, starting with a dynamic marking of *mf*. The lower staff is in bass clef. The music features a rhythmic melody in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff.

Second system of musical notation for 'Veselý listonoš'. It consists of two staves. The upper staff continues the melody from the first system, with dynamic markings of *f* and *mf*. The lower staff continues the bass line.

Third system of musical notation for 'Veselý listonoš'. It consists of two staves. The upper staff ends with a dynamic marking of *p*. The lower staff continues the bass line.

*) kotníkem ruky o víko

Hudební pohádka

First system of musical notation for 'Hudební pohádka'. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/4 time signature, starting with a dynamic marking of *p*. The lower staff is in bass clef. Handwritten letters 'C', 'G', 'C', 'G', 'C', 'G', 'C' are written above the notes in the lower staff.

Second system of musical notation for 'Hudební pohádka'. It consists of two staves. The upper staff continues the melody. The lower staff contains handwritten letters: 'F', 'C', 'F', 'C', 'p', 'F', 'C', 'F', 'C', 'F', 'C'.

Third system of musical notation for 'Hudební pohádka'. It consists of two staves. The upper staff continues the melody. The lower staff contains handwritten letters: 'G', 'C', 'G', 'C', 'G', 'C', 'G', 'C'.

POCHOD

J. Blatný

Tempo di marcia

The musical score is written for piano and bass. It begins with a treble clef and a common time signature (C). The tempo is marked "Tempo di marcia". The key signature has one sharp (F#). The score consists of five systems of two staves each. Dynamics include *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte). There are various articulation marks such as accents (>) and slurs. Fingering numbers (1-5) are provided for many notes. The score includes first and second endings, indicated by "1." and "2." with repeat signs. The piece concludes with a final cadence in the bass staff.

ROMANCE

L. van Beethoven

Andante con moto

p

5 3 5

5 3 1 5 2 1

5 2 1 5 3 1

mf

$\frac{2}{2}$ $\frac{2}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

p *f*

$\frac{1}{2}$ 5 1 2 5 1 2

p *fx*

First system of musical notation. Treble clef contains a melodic line with a slur and a piano (*p*) dynamic marking. Bass clef contains a rhythmic accompaniment.

Second system of musical notation. Treble clef continues the melodic line with various fingerings. Bass clef provides harmonic support with chords and moving lines.

Third system of musical notation. Treble clef features a melodic phrase with a piano (*p*) dynamic marking. Bass clef includes a fermata over a chord.

Fourth system of musical notation. Treble clef shows a melodic line with fingerings. Bass clef has a rhythmic accompaniment with some slurs.

Fifth system of musical notation. Treble clef contains a melodic line with a forte (*f*) dynamic marking. Bass clef includes a sequence of piano (*p*) dynamics marked with asterisks: *p* * *p* * *p* * *p* * *p* *.

VELIKÁ ŘEPA

J. Páleníček

... Babička, Anička, pejsek Voříšek, kočička —
všichni pomáhali dědovi vytáhnout velkou řepu.
Táhnou, táhnou, vytáhnout však nemohou. Pak
ale přišla myška, všichni zatáhli a ... rup ... řepa
byla venku. Všichni se váleli v jedné kupě.

Allegretto

(Recti) Tá - hnou, tá - hnou, ře - pa nechce po - vo - lit, tá - hnou, tá - hnou, ře - pa nechce ven.

f

p

cresc.

f

... a řepa byla venku
a všichni se váleli v jedné kupě.

TANEČEK POPELKY

J. Páleníček

... Když se objevila Popelka na plese
ve svých krásných šatech, které byly celé
ze zlata, princovi se velmi líbila a celý
večer tancoval jenom s ní ...

Handwritten musical notation system 1. Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#). The right hand features a melodic line with slurs and fingerings (3, 1, 3). The left hand has a bass line with slurs and fingerings (5, 2, 1, 5, 3, 1). Handwritten letters 'B' and 'D' are present below the left hand.

Handwritten musical notation system 2. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (3, 3, 1, 1, 2, 3, 2, 1, 3, 1). The left hand has a bass line with slurs and fingerings (4, 1, 2, 1, 3, 3). A handwritten 'X' is over a note in the left hand.

Handwritten musical notation system 3. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (2, 1, 3). The left hand has a bass line with slurs and a fingering (2).

Handwritten musical notation system 4. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (4, 1, 4, 1, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5). The left hand has a bass line with slurs and fingerings (1, 4, 2, 4, 1, 4, 2, 4). Dynamics include *mp*. Handwritten letters 'E' and 'A' are present below the left hand.

Handwritten musical notation system 5. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (2, 2, 3, 1, 3, 1, 3). The left hand has a bass line with slurs and fingerings (2, 2, 3, 1, 3). Dynamics include *p*.

Handwritten musical notation system 6. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (2, 2, 3, 1, 3, 5). The left hand has a bass line with slurs and fingerings (2, 2, 3, 1, 3). Dynamics include *p*.

5 Stupnice a akordy

5.1 Hra durových a mollových stupnic, prstoklady

Stupnice hrajeme v rozsahu dvou oktáv protipohybem nebo rovným pohybem. Při hře zvlášť hraje pravá ruka zdola nahoru, levá ruka shora dolů. Dbáme na rychlé podkládání palce, na plynulost a vyrovnanost hry.

Protipohybem

Rovným pohybem

Výběr durových a mollových stupnic

Durové stupnice: C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur, B dur, Es dur.

Mollové stupnice: od bílých kláves.

Stupnice C dur, G dur, D dur, A dur a E dur mají základní prstoklad – *podklad palce nejprve pod 3. prstem, pak pod 4. prstem*. Stejný prstoklad mají stejnojmenné mollové stupnice: c moll, g moll, d moll, a moll, e moll.

Stupnice F dur, f moll a h moll mají obdobný prstoklad – vždy v jedné ruce základní prstoklad, zatímco druhá podkládá nejprve pod 4. prstem, pak pod 3. prstem.

Stupnice B dur a Es dur mají prstoklad nepravidelný – v pravé ruce je 4. prst na tónu hes.

Pokročilí klavíristé hrají stupnice rovným pohybem v rozsahu čtyř oktáv nebo kombinovaným způsobem, akordy ve čtyřhlasé úpravě a velký rozklad.

5.2 Durové stupnice rovným pohybem

C dur

G dur

D dur

A dur

E dur

H dur
(Ces dur)

The image displays six systems of musical notation, each representing a major scale in a different key. Each system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The scales are: C major (C dur), G major (G dur), D major (D dur), A major (A dur), E major (E dur), and H major (H dur, also known as C major with a C-sharp, Ces dur). Each scale is written in a 4/4 time signature. The notation includes notes, stems, and beams. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. A circled '4' is placed above the fourth note of the first measure in each system, indicating a specific fingering technique. The bass clef staves also include fingerings for the lower notes.

Fis dur
(Ges dur)

Musical score for Fis dur (Ges dur) in 4/4 time. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4. The bass staff contains a bass line with fingerings and some slurs. The key signature has three sharps (F#, C#, G#).

Cis dur
(Des dur)

Musical score for Cis dur (Des dur) in 4/4 time. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4. The bass staff contains a bass line with fingerings and some slurs. The key signature has four sharps (F#, C#, G#, D#).

F dur

Musical score for F dur in 4/4 time. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4. The bass staff contains a bass line with fingerings and some slurs. The key signature has one flat (Bb).

B dur

Musical score for B dur in 4/4 time. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4. The bass staff contains a bass line with fingerings and some slurs. The key signature has no sharps or flats.

Es dur

Musical score for Es dur in 4/4 time. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4. The bass staff contains a bass line with fingerings and some slurs. The key signature has three flats (Bb, Eb, Ab).

As dur

Musical score for As dur in 4/4 time. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4. The bass staff contains a bass line with fingerings and some slurs. The key signature has four flats (Bb, Eb, Ab, Db).

5.3 Mollové stupnice (harmonické) rovným pohybem

Výběr stupnic

The image displays seven systems of musical notation, each representing a different harmonic minor scale. Each system consists of a treble clef staff and a bass clef staff, both in 4/4 time. The scales are: a moll (A minor), e moll (E minor), h moll (C minor), d moll (D minor), g moll (G minor), c moll (C minor), and f moll (F minor). The notation includes notes, accidentals, and fingerings (numbers 1-5) for both hands. Some systems include a circled '4' indicating a fourth finger fingering. The scales are written in a way that shows the characteristic interval of a major second between the sixth and seventh degrees of the scale.

5.4 Trojzvuky dur a moll

Hra durových a mollových trojzvuků:

- *kvintakord* – základní tvar akordu,
- *sextakord* – první obrat,
- *kvartsextakord* – druhý obrat.

Akordy hrajeme trojím způsobem: *tenuto*, *staccato*, *rozloženě* (malý rozklad) přes jednu nebo dvě oktávy nahoru a dolů, rovným pohybem nebo protipohybem. Levou rukou hrajeme o oktávu výš (v malé oktávě).

Rovným pohybem

Tenuto

Musical notation for the Tenuto exercise. It consists of two staves (treble and bass clef) in common time (C). The exercise shows six chords in the right hand and six chords in the left hand, each with a box around it. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, 5. The chords are: 1. C major (C-E-G), 2. C major (C-E-G), 3. C major (C-E-G), 4. C major (C-E-G), 5. C major (C-E-G), 6. C major (C-E-G).

Staccato

Musical notation for the Staccato exercise. It consists of two staves (treble and bass clef) in 2/4 time. The exercise shows six chords in the right hand and six chords in the left hand, each with a dot above it indicating staccato. The chords are: 1. C major (C-E-G), 2. C major (C-E-G), 3. C major (C-E-G), 4. C major (C-E-G), 5. C major (C-E-G), 6. C major (C-E-G).

Rozloženě

Musical notation for the Rozloženě exercise. It consists of two staves (treble and bass clef) in 2/4 time. The exercise shows six chords in the right hand and six chords in the left hand, each with a slur over it indicating a broken chord. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, 5. The chords are: 1. C major (C-E-G), 2. C major (C-E-G), 3. C major (C-E-G), 4. C major (C-E-G), 5. C major (C-E-G), 6. C major (C-E-G).

Všechny trojzvuky dur i moll mají stejný prstoklad jako trojzvuky v C dur.

Durové trojzvuky

G dur D dur A dur E dur
 H dur Fis dur Cis dur
 F dur B dur Es dur As dur
 Des dur Ges dur Ces dur

Mollové trojzvuky

Výběr akordů

a moll e moll h moll fis moll
 d moll g moll c moll f moll

5.5 Kytarové značky akordů

- C, C[#], C^b durový kvintakord
- Cmi, C[#]mi, C^bmi mollový kvintakord
- Cdim zmenšený kvintakord
- C⁺/^{aug} zvětšený kvintakord
- C⁷ dominantní septakord
- C⁶ durový kvintakord s přidanou sextou
- Cmi⁶ mollový kvintakord s přidanou sextou
- Cdim⁷ zmenšený septakord
- Cmaj⁷/^{c⁷maj} tvrdě velký septakord
- C⁹ velký nónový akord
- C^{9b} malý nónový akord

Česká státní hymna

KDE DOMOV MŮJ

Hudba: F. Škroup

Slova: J. K. Tyl

S mírnou živostí

Kde domov můj, kde domov můj? Vo-da hu - čí po lu -
- čí - nách, bo-ry šu - mí po ska - li - nách, v sadě skví se ja-ra
květ, zemský ráj to na po - hled! A to je ta krá - sná
ze - mě, země če - ská, domov můj, země če - ská, domov
můj.

Chords: D, D, A, A7, D, D7, G, G, D, D7, G, G, D, D, A, A7, D, D, F#, F#7, G/Hmi, G, D, A7, Hmi, E7/G#dim7, D, A7, D.

Česká státní hymna

KDE DOMOV MŮJ

F. Škroup, J. K. Tyl

Kde domov můj, kde domov můj? Voda hu - čí po lu -
čí - nách, bory šu - mí po ska - li - nách, v sadě
skví se ja - ra květ, zemský ráj to na po -
hled! A to je ta krá - sná ze - mě, země
če - ská, domov můj, země če - ská, domov můj!

mf
cresc. *mf* *f*
sf *p*
5/2